

OBALNE OBČINE

Gašpar Gašpar Mišič postal direktor JP Okolje Piran. Koper do novih električnih avtobusov. Izola v prodajo zemljišč.
Stran 2-3

EVROPSKA UNIJA

Slovenija je dosedaj zaščitila 26 kmetijskih pridelkov in živil, 4 žgane pijače in 17 geografskih označb vina.
Stran 14-15

DAMSKA GOLFSKA LIGA

Postati prva Slovenka v najmočnejši damski golfski ligi na svetu je cilj mlade 22-letne Portorožanke Ane Belac.
Stran 13

ČEŠNJEV ZAVITEK

Gospa Marija iz okolice Parecaga je testo pripravila dan prej. V presejano moko je dala malo tople vode, olje in ščepec soli.
Stran 26

30.000 izvodov - Ankaran, Koper, Izola in Piran - www.obalaplus.si

Letnik I - številka 5 - junij/julij 2019

OBALA *plus*

*časopis in portal
s pogledom na morje*

MARJAN BATAGELJ

Jamo moraš imeti rad in potem
ti bo dala čisto vse

KATJA PEGAN

S pritoževanjem je težko živeti

PODJETNE PRIMORKE

Za vsakim uspešnim moškim stoji ženska, za vsako uspešno žensko pa ona sama

OBALNI GASILCI

Več intervencij zaradi obilnih padavin

Spoštovani bralci,

Zares ne bi imel nič proti, če bi živel v državi, kjer je volilna udeležba 85 %. To pomeni, da bi zaupal političnim strankam in političnim prvakom. Obljube dane v predvolilnem času bi se tudi zgodile. To pomeni tudi, da iz predvolilne kampanje politični prvaki ne pridejo tako skregani, da se verjetno niti pogledati ne morejo, kaj šele, da bi se med sabo pogovarjali ali celo dogovarjali. Poglavitna slovenska težava je, da si vse politične stranke želijo biti absolutni zmagovalci. Če na volitvah nobena stranka ne dobi statusa absolutnega zmagovalca, je potrebno za učinkovito vodenje države skleniti koalicijo. Težava koalicije pa je, da tudi če jaz podelim svoj glas neki stranki v predvolilnem času - pomeni, da glasujem tudi za njen program - lahko moja stranka svoje cilje in obljube v času ustanavljanja koalicije spremeni. Ne samo to. Namesto da bi stranke po volitvah začele vladati, začnejo s koalicijskimi pogajanjimi in v tem času se v državi nič ne dogaja. Na drugi strani obstaja možnost vladanja z manjšinsko vlado. V tem primeru vladajoča stranka išče somišljenike v drugih strankah ves čas svojega vladanja, glede na predlagane spremembe. Če bi na volitvah zmagala sredinska stranka, bi za spremembo migrantske politike iskala zavezništva med desnimi strankami, za spremembe politike socialnih transferjev ali spremembe ekoloških politik pa pri levih strankah. V Sloveniji je to nemogoče. Tukaj vlada mantra močne koalicije, široke podpore in strankarske discipline pri glasovanjih v parlamentu. Vladanje, kjer se koalicije sklepajo na podlagi vsebinskih sprememb, se nam zdi nemogoče in neizvedljivo. In v Sloveniji tudi je zares nemogoče. Nihče si ne predstavlja, da bi Janševa stranka podprla predlog Šarčeve stranke ali obratno. Še termina za skupen sestanek med predsednikom vlade in vsemi izvoljenimi evropskanci je pri nas nemogoče uskladiti. Je pa to mogoče na Danskem, kjer beležijo 85 % volilno udeležbo in kjer je zaupanje v delo političnih strank in veljakov veliko. Levo sredinska stranka se je odločila, da ne bo izgubljala časa s koalicijskimi usklajevanji in bo namesto tega iskala različne podpornike v parlamentu med različnimi strankami, glede na predloge, ki jih bo pošiljala v parlament. Na ta način na Danskem deluje demokracija.

Ali je mogoče kaj podobnega narediti v Piranu? Ali je možno vladati v Piranu brez koalicije? Ali so v občinskem parlamentu ljudje, ki si želijo sprememb in bodo za njih glasovali, ne glede na to, kdo jih predlaga? Če smo izglasovali ljudi, ki bodo znali programsko sodelovati, bo volilna udeležba na naslednjih volitvah zagotovo višja.

Tomaž Perovič

OBALA

OBČINSKI SVETNIKI DELAJO

Koprski svetniki so potrdili investicijski program za nakup e-avtobusov v vrednosti slabih 600.000 evrov, občinski svet Občine Izola je na seji potrdil rebalans proračuna in spremenjen odlok o občinskem pristanišču. Prav tako so rebalans občinskega proračuna za leto 2019 sprejeli v ankaranski občini, medtem ko je piranski občinski svet na junijski seji s 14 glasovi za in 11 proti za novega direktorja javnega podjetja Okolje Piran imenoval Gašparja Gašparja Mišiča.

PIRAN – Dražje pogrebne storitve

Gašpar Gašpar Mišič, ki ga je občinski svet postavil na čelo podjetja Okolje Piran in je na tem mestu zamenjal Alena Radojkoviča, je napovedal finančno sanacijo Okolja, ki ima skoraj sedem milijonov evrov skupnih obveznosti ter optimizacijo notranjih procesov. Po njegovih besedah bo v podjetju najprej potrebna konsolidacija in ureditev finančnega stanja, nato bo sledila še optimizacija delovnih in drugih procesov znotraj javnega podjetja.

Prav tako so svetniki sprejeli predlog o podražitvi cen storitev pogrebne in pokopališke dejavnosti, ki so posledica spremenjene zakonodaje kot tudi dodatnih stroškov zaradi prevzema treh vaških pokopališč v upravljanje s strani Okolja Piran. Za klasični pokop bo po novem treba odšteti 228 evrov namesto dosedanjih 200 evrov, za žarni pokop pa 73 evrov namesto 55 evrov. Povišale se bodo tudi cene pogrebnih obredov, ki bodo v primeru klasičnega pokopa znašali 255 evrov

namesto 243 evrov, medtem ko bodo ljudje za žarni pokop odšteli 202 evra namesto 193 evrov.

Med drugim so svetniki potrdili tudi odlok o občinskih taksah, kamor so vnesli kazni za uporabo javnih površin za katera uporabniki ne bodo imeli pravočasno izdanih dovoljenj. Globe znašajo od 250 evrov za posameznike pa vse do 1250 evrov za pravne osebe.

KOPER – Kjer ste do sedaj parkirali zastoj, bo po novem potrebno plačati

Svetniki v Kopru so potrdili investicijski program za nakup e-avtobusov v vrednosti slabih 600.000 evrov, od tega bo občina prispevala slabih 130.000 evrov lastnih sredstev, 432.000 evrov bodo vzeli iz sredstev nepovratne finančne spodbude Eko sklada, dodatnih 34.000 evrov pa iz drugih subvencij. Tako bodo v Kopru pridobili tri električne avtobuse in na ta način vzpostavili tudi tri nove linije javnega mestnega prometa. Prva linija bo povezovala P&R parkirišče v Žusterni in industrijsko cono Sermin s središčem mesta.

OBALApplus

Časopis OBALApplus je vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod zaporedno številko 2216.

Številka ISSN 2670-4609. Izdajatelj MBM MEDIA d.o.o., Lepa cesta 24. 6320 Portorož

Odgovorni urednik Mauro Belac, mauro.belac@obalaplus.si, info@obalaplus.si, 040 771 000

Urednik Tomaž Perovič, tomaz.perovic@obalaplus.si, urednistvo@obalaplus.si, 040 622 473

Spletni portal in socialna omrežja Tina Saražin, tina.sarazin@obalaplus.si, portal@obalaplus.si, 031 450 500

Trženje, oglaševanje in naročene objave, marketing@obalaplus.si, 040 600 700

Datum izida 27. in 28. junij 2019, Število izvodov 30.000. Distribucija Pošta Slovenije.

Oblikovanje in prelom tiskane izdaje Tedy Grbec, GT-design d.o.o.

Oblikovanje portala Elvis Dobrilovič.

Stališča avtorjev podpisanih prispevkov ne izražajo nujno stališč uredništva. Za točnost podatkov v podpisanih vsebinah so odgovorni avtorji oz. naročniki objav. Za nepodpisane vsebine je avtor uredništvo. Komercialna oglasna sporočila so ločena od vsebin. Naročene objave so označene z oznako

Druga linija bo povezovala center in glavno avtobusno postajo, kjer je prav tako urejeno P&R parkirišče, tretja linija pa bo povezovala mestno središče s Srednjo tehnično šolo in mestnim pokopališčem.

Svetniki so med drugim potrdili še sklep o uvedbi javne službe upravljanja določenih javnih parkirišč, kar pomeni, da bo občina začela zaračunavati parkiranje na treh javnih parkiriščih zunaj mestnega središča. Javno službo upravljanja parkirišč bodo tako uvedli na območju gospodarske cone Sermin v obsegu okoli 300 parkirnih prostorov, v Ulici 15. maja v Kopru, kjer bo na voljo okoli 150 parkirnih prostorov ter na parkirišču za nekdanjimi Slavnikovimi garažami v Smedeli, kjer bo na razpolago 35 parkirišč.

IZOLA – Novo reševalno vozilo

Občinski svet Občine Izola je sprejel pravilnik s področja kmetijstva in razvoja podeželja ter spremenjen odlok o občinskem pristanišču, kjer je natančneje razmejena namembnost posameznega dela pristanišča. Slednje bo omogočilo prijavo na različne vire iz evropskih nepovratnih sredstev.

Odločali so tudi o pravnih poslih razpolaganja z občinskim premoženjem in potrdili prodajo objektov na naslovu Gregorčičeva 22 in na

Šmareglijeva 3. Prav tako so svetniki potrdili prodajo dveh nepozidanih stavbnih zemljišč na Šaredu, prodajo dveh zidanih garaž v Livadah, zemljišče ob stavbi na Dantejevi ulici II ter zemljišče na Kajuhovi ulici ob nekdanjem samskem domu družbe Stavbenik.

Občina Izola je s podporo Javnega zavoda za podjetništvo Izola, aprila letos v okviru razpisa Ministrstva za zdravje, prejela del sredstev za nabavo nujnega reševalnega vozila za Zdravstveni dom Izola, v višini 38.558 evrov, kar predstavlja tudi podlago za umestitev projekta v načrt razvojnih programov proračuna ter posledično rebalans proračuna, v katerem se predvidi sredstva v višini 95.160 evrov.

ANKARAN

110 LET VRHUNSKIH DOSEŽKOV BOLNIŠNICE VALDOLTRA

Ortopedski bolnišnici Valdoltra so obeležili 110-letnico delovanja. Valdoltra je danes uspešen, sodoben in svetovno prepoznaven ortopedski center. Predsednik republike Borut Pahor je ob zavidljivem jubileju, bolnišnici izročil posebno priznanje, zahvalo predsednika republike. Na slovesnosti, ki so se je udeležili še minister za zdravje Aleš Šabeder, obalni župani, poslanci državnega zbora in koprski škof Jurij Bizjak, je Pahor izpostavil, da Valdoltri poseben pečat daje prav empatija vseh zaposlenih do bolnikov, vsekakor pa je glede na poslovanje brez izgube primer dobre prakse, kako je mogoče znotraj sistema, ki ima svoje težave, dosegati vrhunske strokovne dosežke.

KOPER

POLICIJSKA UPRAVA KOPER Z NOVIM DIREKTORJEM

Prvega junija 2019, je potekala predaja in prevzem dolžnosti direktorja Policijske uprave Koper. Dosedanji direktorjem PU Koper, Danimir Rebec je delo predal Tomažu Čehovinu, ki je nato v ponedeljek, 17. junija, po pooblastilu generalne direktorice začasno prevzel vodenje PU Koper. Dosedanji direktor Rebec po skoraj 37-ih letih dela odhaja v pokoj. V teku je že nov razpis za direktorja, ki pa še ni zaključen.

GEODETSKE STORITVE d.o.o. PORTOROŽ

VBS d.o.o. Portorož
Obala 125, 6320 Portorož
tel.: 05/677-85-80
GSM: 031/637-176
e-mail: bogdan@vbs.si

INTERVJU

MARJAN BATAGELJ

Počasi se bo zaključilo prvo desetletje od vašega vstopa v družbo Postojnska jama, d. d.. Zakaj ste se pred 10 leti odločili, da vstopite v lastništvo družbe Postojnska jama?

Pred desetimi leti smo bili večinoma v nepremičninski dejavnosti. Temu, da smo se takrat odločili za vstop v popolnoma novo področje, je botroval zanimiv splet okoliščin. Podjetje Batagel&co., ki je še danes mama vseh mojih in ženinih podjetij, so gospodarstveniki prosili za svetovanje pri morebitni prodaji Turizma Kras (danes Postojnska jama d.d.). Osebnost sem se zelo angažiral, pripravili smo zelo dober model upravljanja Postojnske jame. Na koncu, ko smo prišli do denarja, pa se je plošča obrnila, saj ga ni hotel nihče dati. Tako sem ostal popolnoma sam, skupaj z občino, ki je edina še imela interes po lastništvu. Po nakupu je lastniška struktura do danes ostala enaka, 75 odstotkov pripada nam in 25 odstotkov Občini Postojna.

Javno-zasebno partnerstvo oziroma solastništvo z občino se je torej zgodilo nekako nenačrtovano. Je to po vaši izkušnji dober poslovni model? Pomeni napredek ali nazadovanje?

Mislim, da ne gre toliko za javno zasebno partnerstvo, kot za to, da je v lastniški strukturi zaseben in javni kapital. Dolgo časa je skupno lastništvo pomenilo zelo veliko oviro, saj na trenutke niso razumeli korporativnega načina upravljanja – kaj pomeni biti večinski in kaj manjšinski lastnik. V zadnjih letih so se napetosti umirile. Morda tudi zato, ker je občina izgubila popolnoma vse tožbe, ki jih je vložila proti

Postojnski jami. Sodelovanje se je izboljšalo in je zdaj znosno, saj občina razume, da naša uspešnost pomeni tudi njihovo uspešnost in prosperiteto. Ampak pri politiki nikoli ne veš, kako bo jutri. Ostajam previden. Letos so tako dobili samo od dividend približno 425.000 evrov in so zadovoljni, pretirano pa se niso zahvaljevali. Občina ima po mojem mnenju varno in dobro naložen denar, nimajo pa aktivne vloge pri razvoju, niti ne vem, če bi si jo želeli imeti. Menim, da več miru kot ga imamo, bolj uspešni smo, kar je za vse dobro. Konec koncev naš denar konča v zdravstvu, šolstvu, domu upokojencev in še bi lahko našteval. Podjetje Postojnska jama izvaja širši družbeni interes že s tem, da s samim delovanjem vplačuje skoraj 10 odstotkov občinskega proračuna. Smo najboljšje podjetje v občini, v turizmu tudi v državi in marsikateri župan mi je dejal: »O, kako lepo bi bilo, da bi mi imeli tako podjetje«. V Postojni ne veljajo pravila lepega obnašanja. Marsikdo misli, da koncesijo plačujemo državi, ampak država od celotne koncesnine dobi samo 1 odstotek, 99 odstotkov pa dobita Občina Postojna in Občina Pivka. Potem so tu še dividende, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, ustvarjamo več kot eno tretjino vseh nočitev v Postojni. Nikar ne pozabimo na nadpovprečno dobra delovna mesta, ki jih zagotavlja podjetje Postojnska jama.

Družbo ste takrat kupili v dokaj slabem stanju. Kaj ste vi naredili drugače, da je poslovanje družbe danes tako dobro?

Kot otrok sem bral o Postojnski jami v Čudesih sveta. Še danes jo doživljam kot v otroštvu, kot to, kar ona je, čudo sveta. Jama bi lahko kupil kdorkoli in s tem pridobil veliko

premoženja, koncesijo in pravico upravljanja. Kot Postojnčanu, krasoslovcu in etnologu se mi je zdelo nesprejemljivo, da bi jo kupili tujci in bi tako upravljali s kulturnim in naravnim državnim spomenikom prve kategorije. Marsikdo je o njej govoril kot o ekonomski kategoriji. Groza me je bilo teh besed. Sam in vsi mi, ki delamo z Jamo imamo do nje posebno afiniteto, ki se utrjuje v naši zavesti že več kot 200 let. Osebna prizadetost do teh nespoštljivih potencialnih kupcev Postojnske jame, to, da razvoj ne bi šel v pravi smeri, me je pripeljala do tega, da sem si upal tvegati čisto vse, kar sem imel. S tem sem tvegala tudi prihodnost svoje družine. Cena za družbo je bila okrog 13 milijonov evrov. To je bilo takrat zelo veliko denarja. Vse, kar sem imel. Ravno zadnjič sem gledal stare fotografije iz tistega obdobja in se mi zdi, da sem bil slep, zaslepljen. Zastavil sem celotno svoje premoženje, istočasno pa me je osebnostno gnala ista želja, ki me je spremljala tudi v športu – biti prvi, uspeti. Doseči nekaj, kar ni še nihče. Danes si tega ne bi več upal storiti.

Že v prvem letu smo postavili naše poslanstvo, da bomo delali samo to, kar je dobro za Jamo in za gosta. Jama moraš imeti rad in potem ti bo dala čisto vse. Sem najbolj ponosen upravitelj te jame in ta ponos sem dal ljudem, morda tudi Sloveniji. Tega, kar je Postojnska jama danes, nisem naredil sam, ampak smo to naredili vsi, ki smo tukaj. Z enim prepričanjem, da smo lahko srečni, da služimo Njej. V desetih letih smo naredili vse, kar smo si zastavili. Zdaj nam že zmanjkuje prostora za širjenje. Ko sem pred desetimi leti prevzel Postojnsko jama, je bilo vse v izjemno starem stanju, hotel se je podiral. Želja je bila, da vse to obnovimo v petnajstih, dvajsetih letih. Danes praktično ni več kaj obnavljati, razen dela B hotela z novimi osemdesetimi sobami. Res smo bili hitri.

Postojnska jama velja za svet v malem. Kako so pa vaši obiskovalci zastopani po narodnosti? Iz katere države je največ obiskovalcev?

Zaenkrat je pri nas najbolj pomemben italijanski trg. Italijani predstavljajo med 12 - 15 odstotkov vseh gostov. Blagovno znamko »Postojnska jama« smo gradili tako, da v vseh jezikih komuniciramo Postojnska jama – slovensko, razen na italijanskem trgu. Postojna je bila pred drugo svetovno vojno vendar pod Italijo in najmočnejši razvoj Postojnske jame – v znanstvenem smislu – je bil v času Italijanov. Ne govorim o politiki, da ne bo pomote, govorim o znanosti. Bil je zelo zanimiv čas in poročanje tistega časa me je naučilo, kako pomembna je znanost, kako pomembno orodje komunikacije je. To se je zelo lepo pokazalo pri naših človeških ribicah, ko smo z znanostjo razširili ime Postojnske jame po vsem svetu. Tudi tja, kamor si človek še mislil ne bi, recimo na Tasmanijo, od koder so nam poslali članek iz njihovega časopisa. Fascinantno, kajne?

Velik poudarek dajemo tudi slovenskim gostom, ki so na drugem mestu. Slovenski gost je za nas najbolj dragocen. V turizmu ne smeš nikoli pozabljati domačega gosta, ta te ne bo nikoli razočaral, res pa je nadpovprečno zahteven. Nič zato. Sledijo Korejci, nemški in avstrijski gostje. Vsako leto je pa še kakšno prijetno in zanimivo presenečenje, letos so to Poljaki. Veseli nas dejstvo, da je vedno več hrvaških gostov, tudi

romunskih in bolgarskih. Seveda pa so gostje iz Daljnega vzhoda tisti, ki rastejo najhitreje. In še veliko drugih je.

Hotel Jama, ki je bil prenovljen leta 2016, velja za enega najbolje ocenjenih hotelov v tem delu Evrope. Kakšna je zasedenost in kakšna je trenutno povprečna cena sobe in kako gostje reagirajo na nedavno odprte Tajne prostore?

Naš hotel je precej netipičen, ampak v tej netipičnosti smo našli prednost. Res nismo v Ljubljani ali Portorožu, ampak gosta ne zanima samo to, da je v centru dogajanja. Današnji gost hoče prijazen pogled, vrhunsko storitev, udobje in zgodbo. Vse to imamo, od letos tudi s Tajnimi prostori, ki so vsem zelo zanimivi in jih radi obiščejo. Trenutna zasedenost hotela je 92-odstotna. Lansko leto smo končali z 62-odstotno zasedenostjo na letni ravni, pa čeprav je bilo to šele drugo polno leto delovanja. Letos pričakujemo že od 65 - 70-odstotno zasedenost. Trenutno je povprečna cena sobe 67 evrov brez zajtrka. Na letnem nivoju je cena sobe 81 evrov.

Koliko turistov, ki pride na obalo, obišče tudi Postojnsko jama in obratno?

V Postojnski jami imamo vse mogoče podatke, teh pa žal ne. Tako kot ne vemo, koliko je teh, ki so naši dnevni gostje od drugod in koliko je tranzitnih. Imamo pa veliko drugih zanimivih podatkov: polovica naših gostov je individualnih

gostov in polovica skupinskih. To pomeni, da imamo res dobro tudi prodajo, ki sledi poti, ki jo nastavlja marketing. Zanimivo je tudi to, da smo izrazito družinska destinacija, na 1000 odraslih prodanih kart, je 600 otroških. Pravimo, da Slovenci jama obiščejo trikrat v življenju: prvič kot otroci, drugič kot starši in tretjič kot stari starši.

Letos ste svojim zaposlenim dali 1714 evrov regresa. Koliko vam pomenijo vaši zaposleni? Kako iščete zaposlene?

Nič jim nisem dal, to so si sami zaslužili. Včasih se preveč govori o meni in premalo o ljudeh, ki tu delajo in mi zaupajo, da jih vodim. Vse, kar je pri nas narejeno, so naredili ravno oni. Smo kot ena družina. Pustijo mi, da sem s svojim načinom obnašanja konzervativen. Starši morajo namreč svojim otrokom dati varnost, varnosti pa v družini ni, če starši iz dneva v dan govorijo drugače. Ne vem, kaj bo prinesla prihodnost, vsem zaposlenim pa lahko dam varnost. Ta je pomembna v podjetju, kot tudi v državi, v turizmu pa je sploh cenjena. Dejansko smo nezadovoljeno podjetje in tudi jutri, ko pride kriza, bomo imeli dovolj prihrankov, da bomo preživeli slabe čase. Povprečna plača je okrog 1900 evrov bruto, kar je za branžo turizma izjemno. Plačaj zaposlene dobro in imel boš kakšen problem manj. Če imaš dobro ime in ugled v družbi, iskanje kadrov niti ni takšen problem. Res pa je, da so velikokrat pričakovanja tistih, ki pridejo k nam, in naša

Končno bom opremila dnevno sobo

Kredit **NAPREJ** do 30.000 € odobrimo v nekaj minutah. Tudi za nekomitente.

Posebna ponudba do 30. 06. 2019.

Preskočite na zabavni del
nkbm.si/naprej

Nova KBM
PRIPRAVLJENI NA JUTRI

pričakovanja, različna. V svojih zaposlenih vseeno iščem dobre lastnosti, tisto, kar jim leži. Če se nekdo ne najde na nekem delovnem mestu, še ne pomeni, da je slab. Takšnemu človeku se prilagodimo tako, da začnemo razmišljati o njem, kje je najboljši, in ga skušamo tja tudi umestiti. Čez sezono imamo prek 400 zaposlenih. Strošek plač je okrog 30 odstotkov, ampak to je pač dejstvo in niti ne gre razmišljati, ali je to veliko. Tako je, ker potrebujemo dobre delavce.

Kakšno je vaše mnenje o razvoju turizma na slovenski obali? Kaj vam je na obali dobro in kaj slabo?

Bojim se, da naša obala nima strategije. Kaj je danes turizem na obali? Je naša obala to, da gre cesta med petzvezdičnim hotelom in plažo? A se temu reče butični turizem? Oprostite mi, ne. Je to bolj trizvezdični turizem, da bi prišlo čimveč gostov? Nimam občutka, da obala sploh ima idejo ali koncept turizma, ki bi ga rada peljala. Imam tudi velik pomislek glede lastništva turističnih objektov na obali, ki je izrazito državno z nekaj privatnimi hoteli. Menim, da je državni turizem soodgovoren tudi za razvoj celotne infrastrukture. Naša obala trenutno deluje konfuzno. Kot bi bili leva in desna stran ceste skregani. Ne moreš imeti hotela Kempinski, na drugi strani pa svetleči napis za hitro prehrano in upam, da ne še kakšen kebab. Po mojem mnenju bi se morala Portorož in Piran razvijati bolj v mondeno smer. In k tej mondenosti moramo težiti z vsakim ukrepom, ki ga delamo. Turist bi moral doživeti slovensko obalo kot celoto, tako pa dobi mešanico vsega, ki je na koncu videti kot kakšna poceni načičkana tržnica. Poleg tega ne vidim urbanističnega koncepta obalnega turizma. Potreben je prvi korak, potem pa naprej. Potreben je dober in konstanten koncept, ki ga delaš deset let ali več, da bi bile spremembe vidne. Samo pogledajte, koliko se je Park Postojnske jame spremenil v desetih letih. Koliko pa se je v desetih letih spremenil Portorož? Se ni.

Kako komentirate namero države, da ustanovi holding, v katerega bi povezali 6 portoroških hotelov (Istrabenza)? Govori se namreč, da naj bi Sava prevzela te hotele v upravljanje?

Bojim se, da je to zelo nevaren koncept. To bi pomenilo strahovito veliko podjetje, v časih, ko turistični trendi stremijo k butičnosti, čutnosti in pristnemu stiku z gostom. Argument, ki ga velikokrat slišim je, da je to nujno zavoljo čim boljše prodaje. Vseeno se moramo vprašati, za koga se vse to dela. Za sodobnega gosta. Vse, kar imamo danes, je ogromen turistični mastodont, ki s kakovostjo in hitrostjo razvoja turizma nima nič skupnega. Sava obvladuje velik del turizma v Sloveniji. Menim, da to ni dobro. Ko obstaja tako velik konglomerat, se preveč časa ukvarjaš z organizacijsko strukturo namesto s tistim, kar v turizmu pomeni največ, s čisti gostov in kakovostnim kadrom.

Ali je država dober gospodar? Oziroma kakšna je po vašem mnenju primerjava med javnim in zasebnim?

»Razlika je v mladosti. Pri vas so vsi mladi in nasmejeni, drugje pa so imeli ponošene obleke.« Tako je eden od mojih gostov komentiral razliko med javnim in zasebnim upravljanjem v turizmu. Naši starejši zaposleni ga verjetno niso zmotili, ker so vedno nasmejeni in zadovoljni. Zdi se mi, da so velike družbe v državni lasti v coni udobja. Vse je tako kot že petdeset let in tako naj ostane, pravijo ljudje, ki nočejo sprememb. Prav te družbe niti nimajo želje, da bi bile visoko donosne, z zaposlenimi se ne ukvarjajo, zaradi nizkih dobičkov nimajo veliko denarja za vlaganja, rezultati zelo zaostajajo za dobrimi. Kako boš dvignil dodano vrednost? Samo s perfektno organizacijo, najbolj kakovostno storitvijo, vsakodnevnim ukvarjanjem z zaposlenimi. Se vam

zdi, da se država v svojih podjetjih ukvarja z vsem tem? Naša dodana vrednost na zaposlenega je zrastle iz 36.000 evrov na zaposlenega, na 85.000 evrov. Bo kdo že rekel, da smo tehnološko podjetje. Ne nismo, smo pa zelo učinkoviti in natančni.

Ste tudi predsednik Kluba slovenskih podjetnikov. Kako ste zaenkrat zadovoljni z delom vlade in kaj bi si želeli, da naredi slovenska vlada za podjetnike? Vas je predsednik vlade že sprejel?

Podjetništvo v tako majhni ekonomiji kot je Slovenija, razumem kot glas razuma, ki bi moral biti povezan z vlado in ne obravnavan kot »dežurni nergač«. Nas podjetnike vsi radi sprejemajo, tudi vlada. Ukrepi, ki si jih želimo, gredo predvsem v smeri ustvarjanja stimulativenega delovnega okolja. Želimo si biti mednarodno konkurenčni, zakoniti socialno kapico, da bi naša mladina ostajala tukaj in imela primerljivo plačo. Bruto v Sloveniji ali kje drugje namreč ni povsem primerljiv. Če nas bodo poslušali, bo podjetništva v Sloveniji veliko, če nas ne bodo poslušali, pa bodo imeli probleme z davčnim zajemom. Vlada v tem trenutku lahko govori, da se razdolžuje, vendar, kdo so tisti ljudje, ki omogočajo razdolževanje? Mi, podjetniki in gospodarstvo. Dokler bomo dobri plačniki davkov, se bo država še hitreje razdolževala in

na razpolago bo več javnih sredstev. Upam, da nas bo vlada poslušala in slišala, da želimo dobro Slovenijo, da tukaj niso vpleteni osebni interesi. Ko govorimo, da si ne želimo višjih davkov, govorimo zelo argumentirano, saj vemo, da bi lahko višji davki pomenili nižjo konkurenčno sposobnost Slovenije. Tisti, ki delamo tukaj že 30 let, (hvala bogu) ne bomo nikamor odšli, vendar nobena vlada ne sme biti ignorantska do roke, ki jo hrani. In ta roka smo mi, podjetniki. Zato politike nočem konkretno komentirati, rad se pogovarjam, rad razlagam stališča, nikoli pa ne morem reči, da je ena vlada dobra ali slaba. Menim, da vsaka poskuša delati po svoji najboljši volji, drugo pa je, če zna. Vse imajo različne koncepte in mi bomo vedno morali razlagati svoja stališča tem in onim vladam. Niso pa vse enako uspešne, daleč od tega. Nekako je preveč birokracije in navidezne demokracije.

Kakšni so vaši podjetniški načrti v prihodnosti?

Najbolj se bojimo, da bi nas naša ekonomska moč, vloga v turističnem prostoru in vse, kar vemo o turizmu, zaslepilo. Da bi se brezglavo razvijali, da bi hotele in produkte delali prehitro, obenem pa zanemarili človeški potencial, razvoj kadrov in kakovost storitve. Danes mi ni težko zgraditi še pet hotelov, problem jih je kvaliteto tržiti. Največja umetnost je poskrbeti za gosta tako, da bo zelo srečen s tem, kar smo mu prodali. Mislim, da bi lahko zgradili, naredili še veliko več, vendar bi bila to moja in naša poguba. Razvijali se bomo samo tako hitro, kolikor bo naš razvoj skladen s človeškimi viri. Človeški viri bodo postali največja težava v turizmu. Mi smo naše uspehe dosegli ravno zaradi tega, ker nismo varčevali na ljudeh, in danes je to naša prednost. O načrtih ne govorim rad. Tisto, kar že delam, je le pot k cilju, za tisto, kar naj bi se zgodilo jutri, pa bom desetkrat premislil, ali bom res naredil. Ciljev ne gre spreminjati po tem, kakor piha veter. Trenutno imamo za urediti še Cerkno, na Jezerskem smo februarja odprli petzvezdični butični hotel, ki je odlično sprejet. Že tekočega dela je veliko in če hočemo ohraniti kakovost na najvišjem nivoju, ne smemo postati samovšečni in pohlepni.

Petra Mežnarc

SPOZNAJMO ZGODOVINO PIRANA SKOZI SODOBNO TEHNOLOGIJO!

MEDIADOM PYRHANI

Pritličje muzeja Mediadom Pyrhani
(foto: Ivica Cendak)

Nekoč godbeni dom, danes Mediadom Pyrhani ima pestro zgodovino, ki jo razbiramo iz arheoloških najdb znotraj stavbe, iz zapisov in starih podob Pirana. V preteklost nas vodijo ostanki kamnitih zidov cerkve sv. Antona iz 14. stoletja in bogato opremljenih prostorov cerkve in oratorija sv. Filipa iz obdobja razcveta, iz opek zgrajena grobnica in skrivnostna klet. Oboki kleti šepetajo o neznanih, skritih podzemnih rovih, ki so pod zemljo povezovali pomembne stavbe s cerkvijo sv. Jurija. Ko so po razpadu Serenissime za kljuko mestne hiše za kratek čas posegli Francozi, so spremembe dosegle tudi prostor današnjega Mediadoma. Kongregacija učiteljev in menihov sv. Filipa Nerija, ki je v izobraževalnem programu oratorija dajala velik pomen glasbi in umetnosti, je bila prepovedana in izgnana.

Na ruševinah njihove cerkve je nastalo manjše dvorišče z vodnjakom in jamami za izdelavo živega apna. Pred približno 130 leti je bila zgrajena pričujoča stavba, kot stanovanjska hiša. Po drugi svetovni vojni se pod njeno streho zgodi nova vsebina. Postane hiša glasbe, Godbeni dom piranskega pihalnega orkestra in glasbene šole.

Skrit, a zlahka dostopen multimedijski muzej Pirana

Načrt prenove je razkril arheološke ostaline, ki so po zaslugi odlično pripravljenega projekta, ki je bil realiziran z EU sredstvi, na ogled obiskovalcem.

Mediadom Pyrhani se kot kulturno središče in multimedijski muzej uveljavlja med različnimi ciljnim skupinami. Vsebine o zgodovini Pirana privabljajo vse generacije obiskovalcev, od predšolskih otrok do študentov, organiziranih skupinskih obiskov društev, turističnih agencij in posameznih obiskovalcev.

Jedrnato povzete informacije, teksti in fotografije na ekranih na dotik, ob dveh krajših filmih in predvsem s 3D filmom, so po odzvih

sodeč "odlične iztočnice za najširši krog obiskovalcev, ne samo za poznavalce in ljubitelje zgodovine". S pomočjo IKT Tehnologije in sodobnih medijev postane še tako oddaljena preteklost nadvse zanimiva! Ne glede na starost ali izobrazbo, si vsak obiskovalec lahko omisli sebi primeren obseg bolj ali manj temeljitega ogleda. V Mediadomu boste kot v časovnem stroju spoznali 20 stoletij od antike do mesta, kot ga poznamo danes. Vse vsebine muzeja so dostopne v petih jezikih: Slovenski, italijanski, angleški, nemški ter ruski jezik. V prihodnje si prizadevamo nabor jezikov razširiti še na francoski, španski, portugalski ter kitajski jezik.

3D Film o zgodovini Pirana

Obiskovalci odhajajo navdušeni

Skupni imenovalec vseh naših obiskovalcev je navdušujoč. Zgovorna vedrina na obrazih, ko jih po ogledu povprašam za vtis, pove največ. V knjigi vtisov je zapisanih veliko prijaznih komentarjev. "Očarani nad Piranom, po ogledu Mediadoma odhajamo bogatejši za veliko edinstvenih informacij o preteklosti in razvoju mesta."

Prevladujejo mnenja v duhu: "obisk Mediadoma je najboljša osnova in iztočnica za odkrivanje in razumevanje mesta, njegove multikulturalnosti in dragocene kulturne dediščine", da je "Mediadom tisto, brez česar Pirana ne razumeš", pravzaprav smo "Must visit – nujno obiskati v Piranu".

Ne samo multimedijski muzej – predvsem mestno kulturno stičišče

V jesensko – pomladanskem času se v

Mediadom Stand-Up večeri 2019, Gašper Bergant
(foto: Martin Bobič)

večnamenski dvorani vrstijo naši glasbeni, filmski in ostali kulturni dogodki, na katere prihaja redna publika: Unplugged at Mediadom, Mediadom filmski in Stand-up večeri, počitniški programi, so le del programa kulturnega središča. Poleg lastnega programa Mediadom gosti glasbene produkcije posameznih glasbenikov, prireditve lokalnih šol in društev, gledališke predstave, konference, okrogle mize ipd. – s ponosom ugotavljamo, da je Mediadom z leti postal prostor kulturnega druženja meščanov.

Mediadom Pyrhani je kulturni center in multimedijski muzej v Piranu, ki ga upravlja Zveza kulturnih društev Piran. Od leta 2015 je edini tovrstni center na slovenski obali, ki ponuja široko paleto dejavnosti na kulturnem področju.

MEDIADOM PYRHANI
Kulturno središče in multimedijski muzej
www.mediadom-piran.si

Stopite v stik z nami:
Mediadom Pyrhani
Kumarjeva ulica 3, SI-6330 Piran
T: +386 30 70 31 10
E-mail: info@mediadom-piran.si
www.mediadom-piran.si
Facebook: facebook.com/Mediadom.Piran
Twitter: twitter.com/MediadomPiran
Instagram: instagram.com/MediadomPiran

OBALA

GLASBENA ŠOLA KOPER

Vse se je začelo 21. decembra 1948, ko se je v Portorožu oblikovala glasbena šola, ki se je že leta 1950 preselila v Koper, kjer se še danes kalijo odlični ... kaj odlični, vrhunski glasbeniki. Leta 1955 je šola dobila še današnje prostore v zgodovinski lepotici, palači Gravisi-Barbabanca, v istem letu sta se ji priključili še glasbena šola Izola in Piran, zadnjih dvajset let pa v okviru šole deluje tudi baletni oddelek.

V glasbeni šoli sta v prvih letih učila le dva učitelja, danes nas je sedemdeset, ki skrbimo za to, da otrokom ponudimo kakovostne ure učenja najrazličnejših instrumentov in petja, je povedal ravnatelj Glasbene šole Koper, **Iztok Babnik**, ki je ravnateljstvo na šoli s tako dolgo tradicijo prevzel s ponosom, predvsem pa z odgovornostjo, da šola razvija v pravo smer.

Šola zajema celotno slovensko obalno območje, vse tri njene ustanoviteljice Mestno občino Koper, Občino Izola in Občino Piran, pa tudi Ankaran se danes aktivno vključuje. Podružnice so večinoma umeščene v stara mestna jedra, kjer se srečata stičišče kulture in bogata kulturna dediščina, ki krajem dajejo pečat kulturne samozvesti. Kot nam je zaupal ravnatelj se pouk poleg tega izvaja tudi v prostorih nekaterih obalnih osnovnih šol.

Kljub temu pa se po besedah v Glasbeni šoli srečujejo z nekaterimi težavami, saj so palače Gravisi-Barbabanca v Kopru, Besenghi degli Ughi v Izoli in Benvenuti v Piranu, ki predstavljajo velik del kulturne dediščine, vedno znova potrebne različnih sanacijskih del in ravno zaradi njihovega historičnega pomena, so nadobudni glasbeniki in njihovi učitelji pri svojem delu nemalokrat omejeni.

»Kljub temu, smo zelo hvaležni, da imamo prostore, ki nam ne glede na vse, na koncu le omogočajo, da svoje projekte izpeljemo, saj je prav na račun tega, da imamo veliko učiteljev tudi veliko idej in medsebojnega sodelovanja, ne gre pa tudi brez zdrave tekmovalnosti med učitelji, ki je vsekakor dobrodošla, saj na ta način vsi skupaj stremimo k temu, da smo vedno boljši in je naše delo tako lahko resnično kakovostno. Zelo pomembno je, da naše učitelje lahko še dodatno izobražujemo in s tem dvigujemo raven znanja, ki ga nato predajajo svojim učencem. Izpostaviti moram še, da se med drugim povezujemo s tujimi učitelji in glasbeniki, ki jih povabimo tudi k nam ter redno spremljamo trende, ki se na področju glasbe in glasbenih šol dogajajo po svetu,« je poudaril Babnik in dodal, da svojim učiteljem zaupa, saj so vsi med njimi strokovno podkovani in pri sojem delu avtonomni.

Glasbena šola, kjer so zanimivi projekti stalnica

Najštevilčnejši strokovni aktiv na Glasbeni šoli Koper, je aktiv devetnajstih pianistov, ki vsako leto k sodelovanju povabijo znane pianiste, tako iz Slovenije kot iz tujine, ki nato predajajo svoje

znanje in izkušnje otrokom in ne nazadnje tudi učiteljem. »Poleg tega smo tesno povezani z Gimnazijo Koper, za katero pripravljamo program za smer glasbe kamor prav tako večkrat povabimo znana glasbena imena, ki obogatijo šolske ure, sicer pa so tudi vsi ostali učitelji vpeti v zelo različne projekte, ki širijo obzorja naših učencev in jim hkrati dajejo nove usmeritve. Nikakor ne smemo pozabiti na naše kitariste, klarinetiste, flautiste, ki vsako leto priredijo zanimive »masterclasse« z odmevnimi svetovno znanimi glasbenimi imeni. Omeniti velja Mednarodno združevanje flautistov, ki ga vsako drugo leto organiziramo ob pomoči društva Modriart, v sodelovanju z društvom prijateljev glasbe Koper organiziramo tudi Mednarodni bienale sodobne glasbe v Kopru, kjer so poleg koncertov organizirane še zanimive glasbene delavnice, ki jih vodijo domači in tuji učitelji, v sodelovanju z društvom Kitarika organiziramo istoimenski festival in še mnogo je tega,« je naštel le nekaj zanimivih projektov pri katerih sodelujejo, ravnatelj glasbene šole Koper, ki je ob tem poudaril, da je vsekakor zelo pomembno, da se šole med sabo povezujejo, tako na domači kot tudi svetovni ravni: »Le skupaj in povezani smo lahko uspešni.«

Zadnji, ki je obiskal glasbeno šolo v Kopru in navduševal učence in učitelje je eden najboljših jazz pianistov na svetu Renato Chicco, ki predava na Akademiji za jazz v Gradcu, pred tem pa je več kot deset let uspešno deloval v New Yorku. Ne smemo pozabiti omeniti, da je glasbenik sicer Izolan, ki si je izbral težko in hkrati čudovito pot uspeha v tujini. Za učence in učitelje Glasbene šole Koper je pripravil »masterclass« o jazzu.

»Eksotični« instrumenti, ki vsako leto zabavajo otroke tudi skozi glasbene pravljice

Na glasbeni šoli Koper najdete vse instrumente, edini instrumenti, ki jih ne poučujejo so diatonična harmonika, citre in tamburice, vsekakor pa poskušajo poskrbeti, da otroci v roke dobijo vse instrumente, ki so v svetu glasbe pomembni, med ljudmi pa kljub temu manj znani. Kot nam je zaupal ravnatelj glasbene šole, je največ vpisa prav na klavir in kitaro, se pa veliko deklic odloča za flavto in violino. Tudi violončelo, kontrabas in viola niso zapostavljeni, čeprav je včasih že pri kontrabasu morda težava, saj velja za velik instrument. Druga zgodba je po besedah Babnika fagot, ki je za starše in otroke zanimiv instrument, se pa zanj

ne odločajo zelo pogosto. Poudariti je treba, da je fagot sicer stalni spremljevalec simfoničnega orkestra in v njem igra, poleg klarineta, flaute in oboe (vsa štiri pihala skupaj sestavljajo simfonični korpus), pomembno vlogo. Tu so še tolkala, »večinoma se otroci odločajo za bobne, se pa skozi sam proces učenja srečajo z vsemi vrstami tolkal od ksilofona, do marimbe, vibrafona, tehnike malega bobna ... Lep vpis beležimo tudi

na kromatično in klavirsko harmoniko, diatonične pa žal tu ne poučujemo. Poleg že naštetih instrumentov sta otrokom zanimiva tudi saksofon in trobenta, zadnja leta celo pozavna in evfonij. Zagotovo pa med zapostavljene instrumente spada rog, ki je prav tako kot kontrabas eden večjih instrumentov zaradi česar se starši bolj ne odločajo zanj. Kljub temu, pa na račun glasbenih pravljic, ki jih pripravljamo za otroke in tako med drugim predstavimo tudi »eksotične« instrumente, vsako leto uspemo pridobiti učence, ki jih navdušimo prav nad temi.«

Na individualnem pouku, kjer se otroci učijo instrument in petje, je tako vključenih 840 učencev, na baletni oddelek je vpisanih približno 120 otrok, predšolsko glasbeno vzgojo in glasbeno pripravnico pa prav tako obiskuje nekaj več kot 100 otrok, skupaj torej več kot 1000 otrok. Ob tem je treba izpostaviti, da so bili vpisi za novo šolsko leto že izvedeni v maju, kljub temu pa je v Izoli in Piranu še vedno možnost vpisa na trobento, rog, tubo in nasploh na vse trobilne

instrumente ter za najmlajše (otroci od 5 – 6 let) tudi vpis na glasbeno pripravnico. Izток Babnik je tako izpostavil, da je »za otroke, ki se odločajo za instrumente pomembno, da se odločijo predvsem na podlagi tega, da bodo z instrumentom katerega se učijo lahko sodelovali na različnih področjih, tako v orkestru, ansamblu, big bendu ..., skratka pomembno je, da nam instrument, ki ga igramo omogoča tudi povezovanje in druženje, kar nam daje tisto pravo noto, ki je pomembna za naš razvoj in ne nazadnje tudi za kulturo samo.«

Kot zanimivost naj omenimo, da so se na glasbeni šoli kalili tudi nekateri znani slovenski glasbeniki, skladatelji, dirigenti, kot so flautistka in pevkica Tinkara Kovač, dirigent in skladatelj Patrik Greblo, Marko Vatovec, ki je danes dekan Akademije za glasbo v Ljubljani, Sidonija Lebar, ki deluje v Zagrebški filharmoniji, Rudi Bučar, Lea Sirk in mnogi drugi.

vlogo tudi prebivalci Pirana, ki si ne želijo, da bi se glasbena šola selila in na tej točki moram poudariti, da v načrtih nimamo selitve celotne šole, ampak le del učencev, predvsem tistih, ki se v šolo vozijo iz Lucije, Sečovelj in ostalih bolj oddaljenih krajev, 60 otrok, ki živijo v Piranu, bi še naprej nemoteno obiskovalo glasbeni pouk v palači Benvenuti. Sicer pa težavo v prostorih, ki jih imamo v Piranu predstavlja tudi to, da nimamo namenske dvorane za organizacijo nastopov naših otrok in ne nazadnje tudi za vsakdanjo rabo.«

Pred časom je ravnatelj glasbene šole na pogovor o problematiki povabil piranskega župana **Đenja Zadkoviča**, ki je staršem prisluhninil in se strinjal, da glasba potrebuje svoj prostor, vsekakor pa mora še naprej bogatiti tudi piransko glasbeno kulturo, ne nazadnje je Piran mesto svetovno priznanega violinista Tatrinića. »Zagotovo pa ni na mestu in prav, da se ugledna ustanova s sedemdesetletno tradicijo in tako močnimi temelji kot je Glasbena šola Koper počuti kot tujec v prostorih, kjer z urami glasbe zaradi prostorske stiske gostujejo,« je takrat za OBALApplus povedal Đenio Zadković, ki je vodstvu glasbene šole obljubil pomoč pri iskanju primerne prostora. Ob tem je ravnatelj dodal, da verjame, da ima občina na voljo nepremičnine, ki bi morda bile primerne za umestitev glasbenih učilnic in nujno potrebne dvorane, ki je piranska glasbena šola danes nima. »Leta in leta smo gostovali v Godbenem domu na Kumarjevi, ki se je kasneje preuredil v Media dom Piran, kjer so sicer zelo ustrežljivi in nam gostovanja z veseljem dovolijo, smo pa na račun tega, da smo tam gostje zelo časovno omejeni. Dvorana, ki bi jo dnevno potrebovali bi poleg tega morala bit velika med 90 in 100 kvadratnimi metri, okoli pa učilnice, ki bi bile primerno opremljene, glasbene ure pa ob tem ne bi nikogar motile,« je bil jasen Babnik, ki je izpostavil, da bi bilo idealno, če bi se novi prostori nahajali nekje v Luciji oziroma na območju, kjer lahko otroci morda celo varno pridejo peš na ure instrumenta, predvsem pa da so dostopni tudi z avtom, kjer starši lahko otroke poberejo.

Kot ena od rešitev, vsaj kar se tiče prevoza, je bilo na sestanku z županom predstavljeno tudi, da bi uvedli kombi za prevoz otrok, vendar rešitev ni optimalna, saj imajo otroci na glasbeni šoli predvsem individualne ure, medtem ko je skupinskih ur zelo malo. »Ta rešitev bi bila primerna, če bi se šlo za skupinske prevoze, ne pa za prevoz posameznih otrok,« je bil jasen ravnatelj glasbene šole.

70 let tradicije

18. junija so v Glasbeni šoli Koper, s predstavitevijo enournega dokumentarnega filma z naslovom Spomini, zaokrožili praznovanje 70. obletnice. V filmu je zajet mozaik sedemdesetletnega ustvarjanja in dela Glasbene šole Koper, kjer so zajeti tudi spomini nekdanjih učiteljev, učencev in ravnatelja šole. Poleg tega pa je film predstavil tudi prihodnost in smer v katero šola pluje danes. V filmu, ki je pod režijsko taktirko Maje Pavlin prikazal, kako glasbena šola diha, so nastopili

nekdanji učenci (Tinkara Kovač, Patrik Greblo, Sidonija Lebar in Marko Vatovec), učenci, ki se kalijo danes, nekdanji ravnatelj Borut Logar, nekdanji učitelji in učitelji danes. Zagotovo je marsikoga presenetilo dejstvo, da se na Glasbeni šoli Koper poleg klasične glasbe, ki je za glasbeno šolo izjemno pomembna, usmerjajo tudi v učenje sodobnih glasbenih zvrsti, kar pomeni, da otrokom med drugim ponujajo usmeritev v glasbene zvrsti, ki jih zanimajo, kar so toplo pozdravili tudi vsi nekdanji učenci z nekdanjim ravnateljem Logarjem na čelu. Tako so v glasbeni šoli prav na pobudo ravnatelja uvedli predmet Rock bend, v okviru katerega so se otroci povezali v glasbeno skupino OK Junior, ki že pridno koncertirajo in navdušujejo publiko. »Vsekakor je naš cilj otrokom ponuditi kakovostno šolo, v katero radi zahajajo, ne želimo si, da bi nas označevali za rigidno glasbeno šolo, ampak fleksibilno glasbeno šolo, ki otrokom ponuja nešteto možnosti za razvoj in napredovanje. Sledimo trendom in željam naših učencev,« je še izpostavil ravnatelj Izток Babnik.

70 let / anni
Glasbena šola Koper
Scuola di musica Capodistria

**POZIV K NAKNADNEMU
VPISU V GLASBENO ŠOLO
ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020**

PODRUŽNICA IZOLA:

vpisujemo otroke v program:
- predšolske glasbene vzgoje (PGV), rojeni 2014
- glasbene pripravnice (GP), rojeni 2013
- glasba, instrumentalni pouk: trobenta in rog, rojeni 2012 in starejši

PODRUŽNICA PIRAN:

vpisujemo otroke v program:
- predšolske glasbene vzgoje (PGV), rojeni 2014
- glasbene pripravnice (GP), rojeni 2013
- glasba, instrumentalni pouk: trobenta, rog in harmonika, rojeni 2012 in starejši

Prijave za vpis pošljite na
vpis@glasbena-kp.net
Prijave sprejemamo do popolnitve
razpoložljivih mest.

KLIFI NA OBALI

ZA SANACIJO KLIFOV ZAENKRAT MILIJON EVROV

Piranska občina je objavila javni razpis za izbor izvajalca sanacije klifa v Fiesi, odpiranje ponudb pa je potekalo že v začetku junija. Na občino so tako prejeli pet ponudb, v višini med 131 tisoč in 222 tisoč evri brez DDV-ja. Sledila bo sklenitev pogodbe z izbranim izvajalcem, ki je med drugim podal najugodnejšo ponudbo in nato začetek del. Poleg urejanja klifa v Piranu pa smo se mi obrnili tudi na Mestno občino Koper, kjer so samo v lanskem letu uspeli sanirati plaz v Krnici ter brežini v Bezovici in Podpeči.

Samo sanacija brežin v Bezovici in Podpeči je Mestno občino Koper stala približno 700.000 evrov, k sofinanciranju pa je pristopilo tudi Ministrstvo za infrastrukturo oz. Direkcija RS za infrastrukturo, poleg tega pa v letošnjem letu predvidevajo še sanacijo podpornega zidu v Gucih, za katerega je trenutno v teku javno naročilo, sicer pa ves čas spremljajo stanje na območjih, ki so bila v preteklosti sanirana kot tudi na delih, kjer so se pojavile nestabilnosti. »Če bodo monitoringi pokazali premike, ki zahtevajo ukrepanje oz. dodatna sanacijska dela, bo občina k temu nemudoma pristopila,« so zagotovili na Mestni občini Koper.

Celotna sanacija klifa pa bi v Fiesi ob koncu del znašala tudi več kot 2. milijona evrov, vendar se je ob tem potrebno zavedati, da je območje sanacije klifa večje in bolj zapleteno, saj je pod zaščito Natura 2000. Za prvo fazo sanacije klifa v Fiesi so tako po sprejetju letošnjega proračuna namenili 150.000 evrov, kar zajema čiščenje brežine z odstranjevanjem kamnov.

To pomeni, da bi na klif prišli delati za to usposobljeni alpinisti, ki bi odstranjevali nevarno kamenje,« je za OBALApplus povedal podžupan Karlo Radovac in dodal, da pa kljub temu ne moremo govoriti o 100 odstotni varnosti, saj je po njegovih besedah, projektant, ki dela na klifu izpostavil, da bi bilo potrebno izvesti celoten projekt v višini 650.000 evrov, kot je bilo predvideno prvotno in v okviru katerega so bile med možnimi rešitvami zajete tudi podajno lovilne mreže, če bi sprehajalcem, ki danes kljub polni zaporji prehoda, najdejo pot pod nevarnim klifom, želeli zagotoviti kar se da najboljšo zaščito.

Sanacija poti in razgledne točke se bo torej izvajala z materiali, ki so enaki sedanjim in če bo le možno, z že obstoječimi kamni oziroma bloki iz lokalnega peščenjaka, so sporočili s piranske občine. Ponudnik, ki ga bo občina izbrala, bo moral začeti z deli v najkrajšem možnem času in zaključiti v roku 30 dni. Med izvajanjem del bo sprehajalna pot za obiskovalce popolnoma zaprta.

Kako so potekala dela v koprski občini? V Krnici so dela zajemala gradnjo cevovodov in jarkov, globokih drenaž kot ukrep izsuševanja plazov in gradnjo dela meteorne kanalizacije. Sicer pa so nam sporočili, da so trenutno še v teku aktivnosti za vzpostavitev v prejšnje stanje – ureditev dostopnih poti, zaradi izvedenih sanacijskih del pa bo v tem letu treba opazovalno mrežo, sestavljeno iz inklinometrov, obnoviti oz. na novo vzpostaviti sistem opazovanja. Rezultati meritev bodo pokazali, ali izvedeni sanacijski ukrepi zadoščajo, če se plazenje kljub sanaciji ne ustavi, bo koprška občina pristopila k drugi fazi sanacije – izvedbi pilotnih sten.

V Podpeči so v okviru del postavili podajno-lovilne ograje za padajoče skale in zaščitili brežine s težko sidrano mrežo, v Bezovici pa postavili lovilno ograjo in minirali skalno brežino. V obeh krajih so predvideni še dodatni ukrepi za zaščito državne ceste Loka–Podpeč–Rakitovec, ki jih bo izvedla Direkcija RS za infrastrukturo.

Spomnimo, da so bila v Podpeči ob podoru ogrožena življenja ljudi, saj so skale dosegle tudi do prvih najbližjih hiš – skalni blok se je namreč v letu 2017 okrušil precej višje nad vasjo Podpeč, se nato kotalil po brežini in odbil od prizidka objekta Podpeč 7, zadel ograjo terase na naslovu Podpeč 8 ter se ustavil na terasi stanovanjskega objekta, ki je v neposredni bližini državne ceste Loka – Podpeč – Rakitovec, medtem ko sta se v Fiesi že zgodili dve hujši nesreči, ki pa na srečo nista terjali življenja.

Poleg vsega pa je velik del klifa pod Naturo 2000, kar predstavlja še dodatno težavo, saj se vizualne podobe klifa naj ne bi spreminjalo. Kljub temu pa so z Zavoda RS za varstvo narave podali soglasje za čiščenje klifa, odlaganje odpadnega materiala v

morje je prav tako dovoljeno, saj gre za skale in kamenje, ki se že krušijo vanj. Vsekakor pa si ne želijo, da bi se na tem področju odstranjevalo rastje. Tudi sama frontalna zaščita brežin bi kazila podobo klifa. Kot so nam zaupali na piranski občini, so našli rešitev za "prijazno" sanacijo, saj klifa ne bi bilo potrebno minirati, namesto tega bi pri odstranitvi nevarnih skal uporabili ekspanzijsko mešanico, ki bi jo vlili med razpoke, mešanica nato razpoke nadzorovano širi, dokler se skale ne odlomijo. Tako je kot že omenjeno, občina podala javni razpis za izbor izvajalca sanacijskih del na klifu, ki mu je 3. junija sledilo odpiranje petih ponudb, ki zajemajo dela v višini med 131 tisoč in 122 tisoč evri brez DDV-ja.

PODJETNE PRIMORKE

ZA VSAKO USPEŠNO ŽENSKO STOJI ONA SAMA

Na toplo poletno nedeljo smo imele ženski večer. Pravzaprav smo imele izjemno prijetno druženje v restavraciji Stazione Parenzana, ki se nahaja nedaleč od Portoroža. Moje sogovornice so bile uspešne ženske, ki delujejo na obali. Pogovarjale smo se o njihovih službah in uspehih, ki jih dosegajo ter o tem, kako so uspele v življenju. Povedale so tudi, s kakšimi ovirami so se srečevale na svoji poti ter se dotaknile pomembne teme, enakosti med spoloma.

Breda Krašna

Ingrid Mahnič

dr. Klavdija Kutnar

Breda Krašna, generalna sekretarka Zveze prijateljev mladine Slovenije, obožuje svoje delo. Poleg tega, da skrbi za organizacijo dela v njihovi majhni delovni skupnosti, veliko časa posveti pridobivanju sredstev. Zveza je namreč nevladna organizacija in se ne financira iz proračuna države. »Mi zberemo približno en milijon donacij na leto, poleg tega se prijavljamo na vse možne razpise, da dobimo sredstva, ker najtežje je seveda pridobiti sredstva za plače. Večinoma smo ženski kolektiv, vse so izobražene in glede na to, da ne pristajam na to, da imajo minimalne plače, poskušamo zagotavljati primerljive plače z javnim sektorjem, kar pa je veliko denarja«, razloži Krašna. Posebej je ponosna na to, da njihova društva vsako leto peljejo približno 12 tisoč otrok na letovanje.

Gre za enega izmed večjih projektov, s katerim se ukvarja Zveza prijateljev mladine Slovenije. Zveza deluje kot krovna organizacija in ima 110 članic po celi Sloveniji. »Veliko se vozim po Sloveniji, obiskujem naša društva. Društvom pomagamo predvsem pri pravnih zadevah ter pri tem, kako je potrebno organizirati društvo«, je še pojasnila. O tistem najlepšem poplačilu za njihov trud, pa je dejala: »V našem programu »Pomežik soncu« zberemo zelo veliko sredstev, ta sredstva razdelimo društvom, ki peljejo otroke na letovanje. Vsako poletje grem vsaj v dva ali tri letovišča obiskati otroke, ki letujejo brezplačno in tisto njihovo veselje ..., takrat sem vesela, da počnem to, kar počnem. Ali pa, ko pomagaš kakšni družini, ki živi v pomanjkanju in jim uspemo pomagati, popraviti hišo, poplačati

dolgove, urediti stanovanje, ko vidiš, da so ljudje res hvaležni, to je tista nagrada, ki jo dobiš na koncu«. Glede socialnega stanja v Sloveniji pa je povedala: »V zadnjih petih letih opazujemo in statistično spremljamo zadeve, in ko je bila zelo velika kriza v Sloveniji, smo imeli zelo veliko družin, kjer sta bila oba starša brezposelna. V zadnjem letu in pol ugotavljamo, da se obračajo na nas ljudje, ki so zaposleni, pa ne morejo s to plačo preživeti čez mesec. To je tisto najhujše, ko vidiš, da človek dela, pa ne more preživeti s svojim delom«. Ob tem je izpostavila, da je velika večina družin, ki jim pomagajo, enostarševskih, predvsem matere z otroki. Ko smo se pogovarjale o enakosti med spoloma, je Krašna razložila: »Mi smo nevladna organizacija, ki se v večini ukvarja s socialo. Zaposlene imamo samo ženske. V

Elmarkt d.o.o.
Ekonomski, finančni in investitorski inženiring

petih letih, odkar sem generalna sekretarka, smo imeli kar nekaj razpisov, pa smo dobili na vsak razpis po enega fanta. Ker je v družbi tako, da so te teme bolj ženske, ampak niso. To se tiče tudi moških. Jaz vem, koliko dela in koliko truda sem mogla vložiti v to, da sem lahko bila na določenem položaju. Za vsakim uspešnim

moškim stoji ženska, za vsako uspešno žensko pa stoji ona sama. Vedno priznam, moj mož je zlat, ampak vseeno je večji del gospodinskih del na mojih ramenih. Mislim, da je to še vedno zelo prisotno v Sloveniji, je o enakosti med spoloma povedala Krašna. Zanimivo se ji zdi tudi to, da »ko nekam kandidiraš kot ženska, te vedno vprašajo, ali boš ti to zmogla z vsemi tvojimi domačimi obveznostmi. Moških to nikoli ne vprašajo«. Prepričana je, da se morajo ženske več dokazovati na delovnem mestu, in njen nasvet za vse ženske je: »Ženske se ne smejo pustiti, morajo vztrajati in imeti cilj. Tudi doma. Pri mlajših sedaj vidim, da mladi očetje sedaj več pomagajo kot pa so pri nas, ki smo starejša generacija. Ne glede na vse, pa še vedno velja, ko žena pride domov, se mož in otroci vsedejo, ona pa gre kuhat. Včasih se moraš tudi ti spočiti in dati vedeti, da to življenje ni tako enostavno, da se je potrebno skupaj dogovoriti in delo razporediti. Tudi ženska dela v službi 8 ur in ne pride spočiti domov. Pomembno je imeti postavljene cilje in ne odstopati od njih, in ne se stalno prilagajati svojim moškim v službi in doma.« Temu mnenju se pridružuje tudi **Ingrid Mahnič**, vinogradnica, vinarka, vodja turizma na kmetiji, vinska vitezinja pri slovenskem redu vitezov vin, sommelierka, predsednica društva vinogradnikov, občinska svetnica ter predvsem mama dveh krasnih otrok. Mahničeva je mnenja, da so ženske velikokrat preveč pasivne, nesamozavestne, zato se tudi ne odločajo za kariero. »Mislim, da je tukaj problem v varnosti v družini. Stvari, ki jih trdim temeljijo na primerih. Imam znanko, ki ni imela potrebe po ničemer, dokler je bila poročena in je bila v neki sigurni zakonski vezi. Ko se ji je porušil svet, se je pokazalo, da zmore tudi ona«. Prepričana je, da pasivnost pri ženskah izvira iz patriarhata, »da je moški vodja družine, da je

on tisti, ki skrbi za družino, on je seveda tisti karierist«. Redko vidim, da bi se moški žrtvovali, pa temu sploh ne morem reči žrtvovali, ker vendarle otroke načrtujemo v skupnosti. Vendar je pri nas čisto logično, da kariero lahko pelje moški, za otroke mora skrbeti ženska. Tudi ko se dva ločita, moški še vedno očita ženski, če si najde novega partnerja, sam pa se odreče otrokom in uživa dalje, je odločna Mahničeva. Meni, da bi morale ženske postati bolj aktivne in odločne. »Ko pridem na neko prireditev, nimam nikoli občutka, da bi potrebovala partnerja za spremstvo. Sem samozavestna ženska z močnim karakterjem. Velikokrat me ženske vprašajo, če sem prišla sama. Ja, seveda sem prišla sama, zame je to čisto nekaj logičnega. Ženske še vedno preveč gledajo na to, da morajo biti v družbi moškega, rabijo neko varnost«, je še povedala. Zaupala je tudi zanimive zgodbe iz vinogradniških poslov: »Moram povedati, da sem se vedno znala postaviti pred moškimi, opažam pa, še vedno, kljub temu, da sem že dolga leta predsednica društva vinogradnikov, da imam še vedno težave

z moškimi, predvsem z njihovim egom, in če je kdo kdaj ljubosumen na moje dosežke, so to definitivno moški. Pot je bila trda in še vedno je. Ko doživim neko potrditev pri moškem, mi pomeni dosti, če pa mi to pove ena ženska, mi to pomeni še več, ker mislim, da smo ženske tiste, ki stvari dosti boljše začutimo«. Mahničeva je prepričana, da enakopravnosti med spoloma nikoli ne bo. »Z besedo enakopravnost, smo si ženske samo nakopale tisti del opravil, ki so bila prej namenjena samo moškim. Poleg tega, kar smo že imele za svoje obveznosti, smo dobile še več obveznosti«, je odločno zaključila Mahničeva.

Povsem drugačne izkušnje pa ima redna profesorica **dr. Klavdija Kutnar**, dekanja Famnita (Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem) ter bodoča rektorica Univerze na Primorskem. Po njenem mnenju in izkušnjah enakopravnost med spoloma obstaja. Kot primer je izpostavila njihovo fakulteto, kjer pri zaposlovanju ne igra glavne vloge spol, temveč

kriterij znanstvene odličnosti med raziskovalci, pedagoška odličnost med pedagogi itd. Zaposlenih imajo celo več mladih raziskovalk kot raziskovalcev. Še posebej razumevajoči so na Famnitu do zaposlenih sodelavk, ki so mamice, kar posledično poveča del njihovih družinskih obveznosti. Razlik med osebnimi dohodki med spoloma ni. Kariera profesorice dr. Klavdije Kutnar se je od samega začetka strmo vzpenjala. Na Univerzi na Primorskem deluje od leta 2003. Najprej je bila zaposlena kot asistentka za matematiko, sočasno je bila še podiplomska študentka matematike v Mariboru. Ob vzpostavitvi doktorskega stopnje matematike na primorski univerzi je Kutnarjeva nadaljevala svoj študij v Kopru. Z letom 2005 je postala mlada raziskovalka na Univerzi na Primorskem. Leta 2008 je končala doktorski študij in postala prva doktorica znanosti UP Famnita. Od takrat dalje je bila dvakrat na daljšem gostovanju v tujini. Dekanovanje je prevzela marca 2012, trenutno teče njen drugi mandat. »Moje delo se deli na raziskovanje s področja matematike, poučevanje v študijskih programih ter seveda dekanstvo Famnita«, je povedala dr. Kutnarjeva. Njeni delavniki so mešanica administrativnega dela, raziskovanje in mentoriranje študentom. Kot edina kandidatka je maja kandidirala na volitvah za rektorja Univerze na Primorskem in bila izvoljena. Po formalni potrditvi Senata univerze bo z novembrom letos prevzela funkcijo rektorice. Izpostavila je, da se na svoji karierni poti nikoli ni soočila s kakšnimi ovirami, ker je ženska. »Sem pa slišala od starejših sodelavk, da so imele težave in so doživele mnogo komentarjev prav zato, ker so ženske. Vem, da je bila včasih slika drugačna, zato sem hvaležna ženskam, ki so v vmesnem obdobju orale ledino, se borile za pravice do enakopravnosti spolov in tako poskrbele za splošne spremembe v družbi.

Recimo prav to, da imajo ženske enake možnosti kot vsi ostali, je pojasnila in dodala: »Mogoče sem tudi zaradi tega hitreje in lažje napredovala.« Ob tem je izpostavila ključen dejavnik, »namesto o ženskah, bi bilo potrebno govoriti o mamah, ki so največkrat soočene s težavo, ko se morajo odločiti za družino ali kariero.«

Petra Mežnarc

Oglaš v OBALApplus
e: marketing@obalaplus.si
t: 040 600 700

ŠPORT

PRVA SLOVENKA V PRVI DAMSKI GOLFSKI LIGI

Postati prva Slovenka v najmočnejši damski golfski ligi na svetu je cilj mlade 22-letne Portorožanke Ane Belac. Po pogovoru z njo niti najmanj ne dvomim, da ji ne bi uspelo.

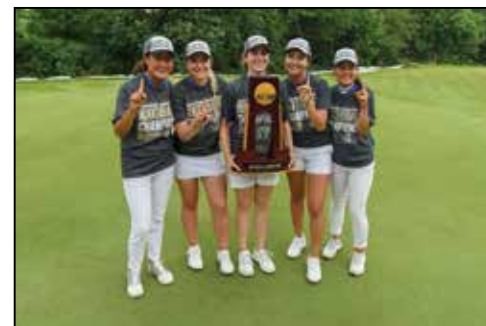
Ampak, kako se sploh pride do tega, še posebej, če odraščas v Sloveniji, ki je relativno nerazvita dežela v golfu. Najprej moraš biti izjemno nadarjen, priden dijak in potem še dober športnik. Tako se pride do osmih naslovov državne golfarske prvakine v različnih kategorijah, do tretjega mesta na Sredozemskih igrah in sodelovanja na mladinskih Olimpijskih igrah in tako zate izvedo iskalci talentov Duke University-ja v ZDA. Njen bodoči golfski trener je prišel iz ZDA posebej zato, da jo spozna in da pogleda njeno igro, med tem, ko je bila na turnirju na Švedskem. Po ogledu njene igre in pogovoru z njo je mlada **Ana Belac** dobila polno štipendijo za študij statistike (in še ruske književnosti pod b) v ZDA in postala članica univerzitetne golfarske reprezentance. Verjetno

je za omeniti, da štipendija znaša dobrih 80.000 dolarjev letno. In verjetno velja omeniti, da štipendije ne izgubiš samo, če je tvoj učni uspeh vsako leto vsaj prav dober in seveda, če igraš golf na tekmovalnem nivoju. Od ponedeljka do petka obiskuje predavanja od 8.30 do 13.00 ali 15.00. Sledi trening golfa, zvečer še obisk fitnesa in potem učenje. Za njeno dobro igro v tem trenutku skrbi ekipa strokovnjakov: dva trenerja

instagram: annabelac
twitter: @belac_ana

za golf, trener za fizično pripravo, fizioterapevt, strokovnjak za medije in psiholog. V ekipi je vedno tudi video snemalec, ki pripravlja video prispevke za univerzitetno in druge televizije. Zaradi svojih uspehov je v ZDA že precej znana. Nazadnje je k njej pristopil nek Američan na brniškem letališču in jo vprašal, če je ona zares Ana Belac, da jo pozna iz televizijskih nastopov na Golf Channel-u. Zaprotil jo je za skupno fotografijo, ker sta njegovi hčerki njeni veliki oboževalki. Prepoznavnost je posledica odličnih rezultatov, ki jih dosega. Bila je izbrana med 70 najboljših amaterskih igralk golf, ki so bile prve ženske, ki so lahko odigrale turnir v Augusti in kjer jih je spremljalo med igro 30.000 obiskovalcev. Na tekmovanju obatlantskih univerz (od Bostona do Floride) je zasedla 3. mesto med dekleti, njena univerza je državni prvak v golfu (sama je zmagala prav vse dvoboje) in bila je povabljen na Arnold Palmer Cup. Trenerji izberejo 12 deklet iz ZDA in 12 deklet, ki študirajo v ZDA, za posebno tekmo. Ana je s svojo ekipo zmagala. Sedaj jo čaka dokončanje študija in kvalifikacijski turnirji za vstop med najboljše profesionalne tekmovalke sveta. Sama s ponosom pove, da se zmeraj predstavlja kot Ana Belac, Portorož Slovenija, in da je njena zgodba za Američane zanimiva. S ponosom predstavlja Slovenijo in da kot 22-letnica ne razume, da

nikogar v Sloveniji zaenkrat še ne zanima (razen seveda nas golfistov, ki smo ponosni na njo).

Pa še nekaj zanimivosti za golfiste: vzdrževalec terena vedno pripravi pred odhodom na turnir zelenice na istem nivoju, kot so zelenice na turnirju, in poskrbi, da trenirajo na enaki travi. Njena poprečna dolžina prvega udarca je nekaj čez 250 metrov. Letno zamenja vsaj štiri sete kratkih želez in najmanj dva krat letno vsa železa. Še vedno ima rekord igrišča v Lipici s 66 udarci ali 7 pod parom igrišča. V Sloveniji sta jo trenirala Kraljiča. Andrej na začetku njene kariere in Daniel pred odhodom v ZDA.

Če za Ano Belac še niste slišali, se bo to zagotovo spremenilo v bližnji prihodnosti.

Tomaž Perovič

EUROPSKA UNIJA

KAJ SO PRISTNI SLOVENSKI IN
ZAŠČITENI PROIZVODISLOVENSKI ZAŠČITENI
KMETIJSKI IZDELKI IN ŽIVILA:

Nanoški sir
Tolmenc
Bovški sir
Mohant
Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre
Kočevski gozdni med
Kraški med
Piranska sol
Istrski pršut
Istra
Kraški pršut
Šebreljski želodec
Zgornjesavinjski želodec
Štajersko prekmursko bučno olje
Prleška tunka
Kraški zašink
Kraška panceta
Ptujski lük
Kranjska klobasa
Slovenski med
Prekmurska šunka
Štajerski hmelj
Jajca izpod Kamniških planin
Prekmurska gibanica
Idrijski žlikrofi
Belokranjska pogača

ŽGANE PIJAČE, KI SO ZAŠČITENE
Z GEOGRAFSKO OZNAČBO V
SLOVENIJI IN V EU:

Brinjevec
Dolenjski sadjevec
Pelinkovec
Domači rum

ZAŠČITENE GEOGRAFSKE
OZNAČBE ZA VINA:

Goriška Brda
Vipavska dolina
Slovenska Istra
Kras
Štajerska Slovenija
Prekmurje
Bizeljsko Sremič
Bela krajina
Dolenjska
Podravje
Posavje
Primorska
Bizeljčan
Cviček
Belokranjec
Metliška črnina
Teran

Pristni slovenski in zaščiteni proizvodi

Slovenija je, odkar je članica Evropske unije, zaščitila 26 kmetijskih pridelkov in živil, 4 žgane pijače in 17 geografskih označb za vina. Poznamo štiri sheme kakovosti, ki omogočajo zaščito kmetijskih pridelkov in živil. Pogoji in zahteve vsake sheme kakovosti pa so opredeljeni v evropski in nacionalni zakonodaji. Slovenija je izjemno raznolika dežela, kar se odraža tudi v bogati kulinariki, nad katero se navdušujejo turisti, ki obiščejo našo državo. Zato je prav, da imamo proizvode, ki so pristni in zaščiteni.

Kaj sploh pomeni, da je nek pridelek ali živilo zaščiteno?

V prvi vrsti to pomeni zaščito imena, zaščiti pa se tudi način proizvodnje in receptura. Pri vsem tem je pomembno dokazilo o pristnosti proizvoda oziroma certifikat, zaradi česar se morajo proizvajalci vsako leto certificirati. Certificiranje pa ni nič drugega kot to, da neodvisna kontrolna organizacija pri posameznem proizvajalcu kontrolira upoštevanje vseh pravil proizvodnje in ostale pogoje, ki so potrebni za zaščito izdelka. Postopke zaščite kmetijskih izdelkov se prične na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki vso potrebno dokumentacijo posreduje Evropski komisiji za zaščito kmetijskih pridelkov in živil na območju celotne EU.

Kako prepoznamo zaščiteni proizvod?

Zaščiteni kmetijski pridelki in živila so lahko označeni z dvema vrstama znakov, in sicer z nacionalnim zaščitnim znakom in evropskim znakom (EU).

Po mnenju Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Slovenija pri zaščiti proizvodov zelo

uspešna, ni pa ministrstvo tisto, ki poda pobudo za zaščito nekega proizvoda, "temveč lahko to naredi samo skupina proizvajalcev nekega proizvoda, ki v proizvodnji tega proizvoda sama prepozna nove poslovne možnosti, priložnosti ali izzive".

Zgodba o teranu – je slovenski ali hrvaški?

Kljub temu, da je ministrstvo oziroma takratni minister Dejan Židan še leta 2014 trdil, da vprašanje terana ne more več biti predmet pogajanj in da je Slovenija ime teran zaščitila leta 2000, teran zaenkrat še ni slovenski. Iz ministrstva so povedali: "Teran je veljavna zaščiteni označba porekla za vina in se kot taka lahko uporablja izključno za označevanje porekla vina, ki je pridelano iz sorte refošk na območju vinorodnega okoliša Kras in izpolnjuje predpisane pogoje. Spomladi 2017 je Evropska komisija sprejela Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1353 z dne 19. 5. 2017 o spremembi Uredbe (ES) št. 607/2009 glede sort vinske trte in njihovih sopomenk, ki se lahko uporabijo na etiketah vina - s to uredbo je za vina, pridelana v Hrvaški Istri, kljub dejstvu, da je Teran naziv zaščiteni označbe porekla omogočila tudi označevanje naziva sorte teran pod pogojem, da sta „Hrvatska Istra“ in „teran“ v istem vidnem polju ter je ime „teran“ napisano z manjšimi črkami kot „Hrvatska Istra“."

Slovenija je sicer septembra 2017 na Splošno sodišče EU vložila tožbo zaradi ugotovitve ničnosti zadevne Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1353. Pisni del postopka tožbe je že zaključen, sledi še ustni del postopka, ki obsega obravnavo, postopek pa se bo zaključil

z razglasitvijo sodbe, zoper katero bo možna pritožba na Sodišče EU. Na ministrstvu predvidevajo, da se bo ustni del postopka začel letos in bi bila sodba lahko razglašena do konca leta 2019 ali v začetku 2020. Dejanska dinamika reševanja tega spora pa je seveda v domeni sodišča. »Do razglasitve sodbe je delegirana uredba, ki dovoljuje uporabo imena "teran" za hrvaška vina, v veljavi in posledično so lahko hrvaška vina, ki so označena v skladu s to uredbo, v prodaji tudi v Sloveniji«, so povedali na kmetijskem ministrstvu.

Kaj smo zaščitili skupaj s Hrvaško?

Skupaj s Hrvaško smo zaenkrat pri Evropski komisiji zaščitili že dva proizvoda - Istrski pršut/Istarski pršut (zaščiteni označba porekla) in

oljčno olje Istra (zaščiteni označba porekla). Slovenski in hrvaški proizvajalci iz območja Istre se dogovarjajo glede skupne zaščite več proizvodov iz območja Istre, kot so npr. istrski med, istrski ovčji sir, istrsko govedo, istrska klobasa.

Kranjska klobasa je slovenska

Kranjska klobasa je pri Evropski komisiji zaščiteni kot slovenski proizvod. Na kmetijskem ministrstvu so povedali, da je v postopku registracije Kranjske klobase pri Evropski komisiji, Hrvaška upravičeno uveljavljala svoje interese oziroma interese hrvaških proizvajalcev kranjske kobasice, saj so jo nekateri proizvajali že več kot 80 let. »Ti bi morali z zaščito tega slovenskega imena takoj prenehati s proizvodnjo, zato bi jim bila povzročena velika ekonomska škoda«, so še povedali. Zaradi tega je Evropska komisija, skladno z evropsko zakonodajo, za hrvaške proizvajalce določila 15-letni prehodni rok za uporabo izraza Kranjska kobasica. Po izteku tega obdobja Hrvaška tega imena ne sme več uporabljati.

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so povedali, da pri postopku zaščite pri Evropski komisiji so ugovori in pogajanja med državami vložnicami vlog za zaščito kmetijskih

proizvodov in državami, ki na te vloge ugovarjajo, del običajnega postopka registracije proizvodov na EU ravni. »Le na ta način lahko države ščitijo interese lastnih proizvajalcev proizvodov s podobnimi ali celo enakimi imeni. Vsak ugovor, ki ga vložijo posamezne države, je potrebno detajlno utemeljiti. Komisija najprej preveri dopustnost in utemeljenost ugovorov, nato državo vlagateljico vloge in države, ki so vložile ugovor, pozove k pogajanju in dosegu sporazuma. V kolikor te države ne dosežejo sporazuma, o vlogi ponovno, na podlagi vseh prejetih dokazil, odloča Evropska komisija. Prehodna obdobja za nadaljnjo uporabo zaščitene imen so določena že v evropski zakonodaji, zato se države med seboj o prehodnih obdobjih ne pogajajo«, so pojasnili. Petra Mežnar

100% SUV. 100% HIBRIDNA MOČ.

CENTER JEREB

Polje 9b, Izola
(05) 616 80 81

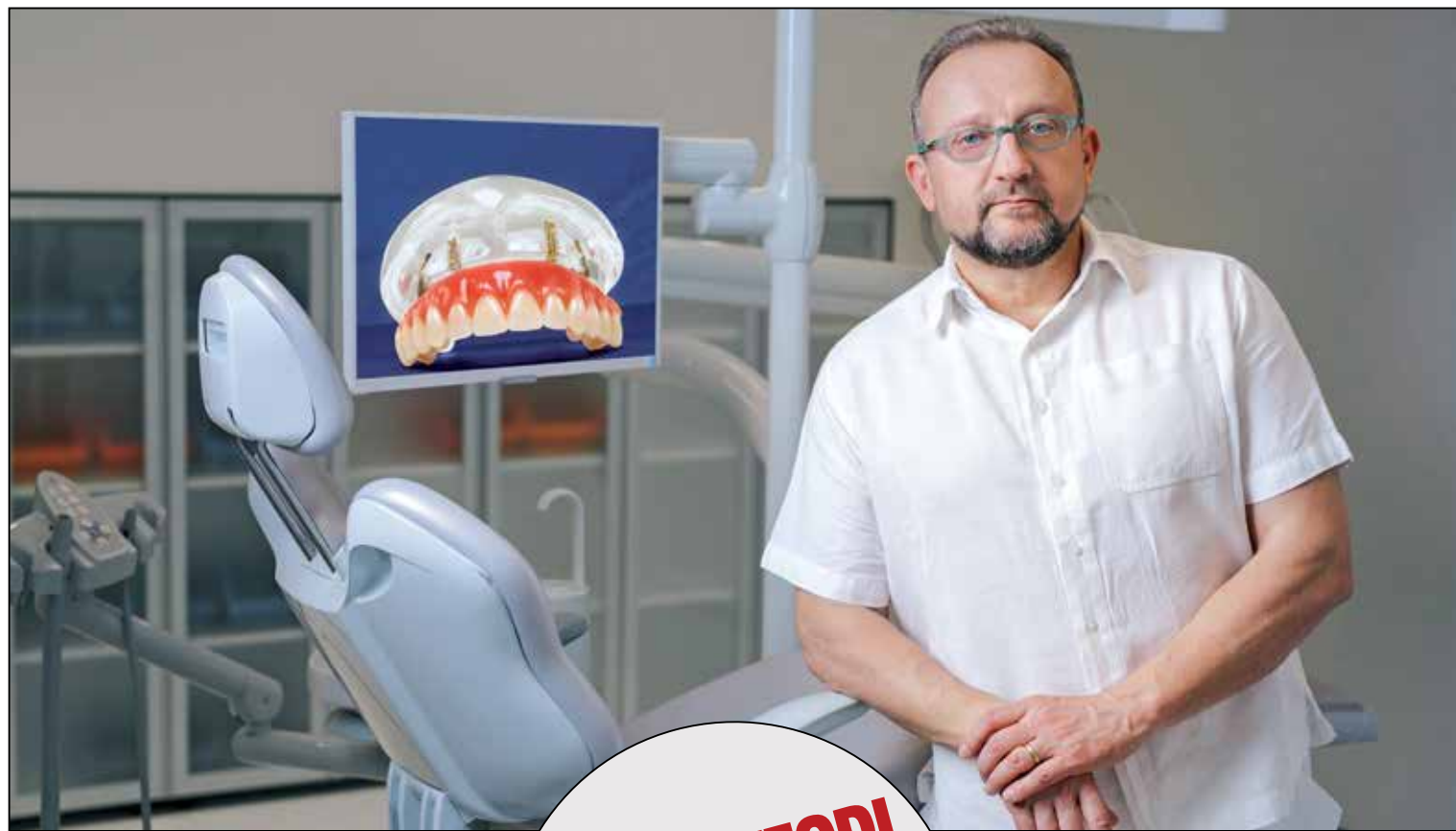
WWW.TOYOTA-JEREB.SI

Povprečna poraba goriva za modele RAV4 je 4,4 do 6,4 l/100km in emisije CO₂ 100 do 145 g/km. Emisijska stopnja modela Toyota RAV4: EURO 6d-temp. Emisija NO_x je od 0,0021 do 0,0156 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Toyota Adria d.o.o., Brnčičeva ulica 51, 1231 Ljubljana - Črnuče. Slika je simbolična.

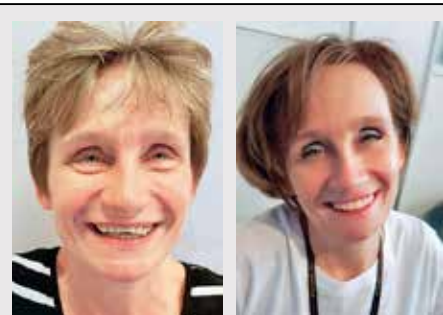
ORTOIMPLANT

TRAJNO SLOVO OD PROTEZE

DOŽIVLJENJSKA GARANCIJA - Pacienta po posegu naročimo na brezplačne kontrolne preglede; garancija velja, če se jih redno udeležuje.

NOVI METODI
ALL ON 4 IN
ZYGOMAPREDNOSTI METODE
ZYGOMA ALL-ON-4

- 1 Postopek Zygoma All-on-4 zagotavlja skoraj 100% uspešnost – ni več potrebe za vstavljanje umetne kosti ali dvig sinusa.
- 2 Z zigomatičnimi vsadki je kirurški poseg minimalen, čas celjenja po operaciji pa je hiter.
- 3 Bolniki lahko hitro nadaljujejo z normalnimi aktivnostmi.
- 4 Bolniki ta poseg zelo dobro prenašajo, še posebej, ker je vstavljanje popolnoma neboleče in zelo hitro.

PREJ

POTEM

Za ordinacijo Ortoimplant Dental Spa mi je povedala prijateljica – odšla sem na prvi brezplačni pregled, kjer so mi temeljito pregledali zobe, postavili diagnozo in izstavili predračun. Bila sem tako prijetno presenečena nad njihovo strokovnostjo, prijaznostjo in ceno, da nisem razmišljala niti trenutek dlje – zdaj ali nikoli. Odločila sem se za sedacijo in ko sem odprla oči, sem imela nove zobe. Zahvaljujoč metodi Zy-goma All-on-4 imam popolnoma nov nasmeh, o katerem sem vedno sanjala. Ni besed, s katerimi bi se zahvalila dr. Zdenku Trampušu in njegovi ekipi, saj so mi vrnilo samozavest.

Nataša Čehič, Ljubljana

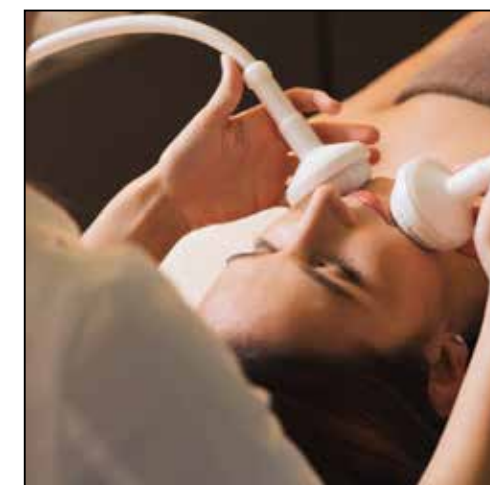
**NIMATE
PREVOZA?**
ORTOIMPLANT DENTAL SPA
VAM GA PODARJA
Prijavite se na BREZPLAČNI PRVI
ZOBOZDRAVSTVENI PREGLED z vso
diagnostiko in brezplačnim
povratnim prevozom na
00385/1-3703-498.

PREDNOSTI ALL-ON-4

- 1 All-on-4 je metoda, ki se uporablja pri bolnikih, ki imajo v vsakdanjem življenju zelo visoke zahteve.
- 2 Postopek vstavljanja vsadka All-on-4 traja le nekaj ur – morda se zdi nemogoče, vendar ta svetovni tehnološki hit bolnikom omogoča, da se od svoje proteze poslovijo v samo dveh urah.
- 3 Takoj po posegu bolnik dobi začasno protetično rešitev, medtem ko so zobje, izdelani po meri, na voljo v roku dveh mesecev.
- 4 Nove zobe je v 24 urah mogoče dobiti tudi po puljenju zoba: pomembno je, da ni škode za organizem, poseg pa je povsem varen za bolnika.
- 5 Z enkratnim operativnim posegom boste dobili zobe, enake svojim, da boste lahko nemoteno uživali v hrani – in to takoj po operaciji.
- 6 Skrb za ustno higieno je enaka kot pri naravnih zobeh.
- 7 Poseg lahko izvedemo tudi pri bolnikih s sladkorno boleznijo, osteoporozo ali drugimi boleznimi, ki so lahko kontraindicirane nadomeščanju kosti.

**BREZZOBOST?
POZABITE NA
PROTEZE!
PARADONTOZA?
BREZ KOSTI?**

**Pokličite in se naročite
na 00385/1-37-03-498**

Ortoimplant
DENTAL SPA
www.ortoimplant.hr

INTERVJU

KATJA PEGAN

Če kdo pokliče Katarina, se ne obrne. Ker je bila od vedno Katja, Katarina je samo njeno rojstno ime. Ona je režiserka, na podelitvi nagrad Tantadruj smo gledali Mikve, Hadar Galron, predstavo, ki jo je režirala v Novosadskem gledališču. Kot režiserka je podpisana še pod kakšnih 60 predstav. Direktorica Gledališča Koper od leta 2000, ki vodi tudi Primorski poletni festival. Uči otroke, kaj je gledališče. Povezuje ustanove. In ljudi. Utemeljitev, zakaj so ji letos, stara je bila 53 let, podelili nagrado Tantadruj, je bila temeljita. A so zagotovo kaj pozabili. Ne namenoma, ampak zato, ker je Katja počela toliko stvari v svojem življenju, da ne gredo v eno utemeljitev, pa naj bo še tako dolga. Štajerci takim ljudem rečejo, ta je pa živc.

Kulturniki se vsi pritožujejo. Že nad čem. Vsaj čez ministra rečejo kakšno. Ti tudi?

Če bi se pritožila, ... čeprav, živeti s pritoževanjem je res težko, to te blokira, da bi šel vsako jutro smelo v življenje. Torej, če bi se pritožila, ne, raje bi zamenjala besedo in bi rekla : žal mi je, da je ta prostor, v katerem živim, intelektualno tako neambiciozen.

Znaš razložiti zakaj?

Veliko razmišljam o tem. Zanimivo, da bolj ko je prostor odprt, toleranten do drugačnosti, brez fobij, manj je ambiciozen. Že zgodovina našega gledališča govori o tem, pa tudi drugih institucij, ki so nastale zelo pozno. Univerza recimo. Mislim si, morda ljudje niso čutili potrebe. Šli so študirat v Ljubljano, pa v Trst, Benetke...Kar nekaj generacij ni imelo želje, da bi gradile ta prostor, razumeli so ga kot svoje dvorišče, na katerem lepo, mirno živijo. Kar lahko pripelje tudi do tega, da bomo nekoč podobni Floridi. Tukaj samo spiš, ali pa se sem preseliš ko si starejši, ker je tu mir, ambiciozni mladi pa odhajajo, kar pa za okolje ni dobro.

Je to stanje že tako, da nas lahko skrbi? Dorjan Marušič, zdravnik, je v enem od prejšnjih intervjujev dejal, da so ljudje tukaj zdravi, razlog pa ta, da se sem priseljuje starejša, zdrava populacija, ki jo ohranja pri zdravju še morje?

Skrbi nas lahko za ves svet. Je pa to seveda čas velike mobilnosti, migracij. Vse to mreženje bi nas moralo narediti vitalnejše, bolj radovedne, ambicioznejše. Vse te lastnosti bi morali udejanjati tudi doma. Če si tukaj, si neprestano v stiku z odprtostjo in širino, ki jo prinaša morje. Občutek, da gledaš na drugi konec sveta, te s svetom poveže, tega sveta te ni strah. In seveda človek, ki ga ni strah, je verjetno bolj zdrav.

Je tak način razmišljanja lasten vsem ljudem ali ga moraš razviti?

Ko se rodiš v družino na Obali, ne glede na to, ali so tvoji starši tukaj od vedno ali so se priselili, se seveda v družini naučiš življenja in razmišljanja, pa tudi ulice in sosedov, še posebej, če v ulici govorijo tri jezike ali več.

V kakšni družini si odrasčala? Kakšno je bilo tvoje otroštvo?

Mama in oče sta bila pedagoga, mama je učila drugi razred, oče je bil glasbenik in pedagog.

Naredil je sedem godb. Morda imam to po njem, graditi, uresničiti idejo, najti zanj pot. To kar gre v naši družini iz roda v rod, je delo z otroci. Starši, stari starši, brat, bratranec, morda tudi naši otroci nekoč, so bili in so učitelji, profesorji. Potencial, ki ga vidimo v njih, je vera v prihodnost. Ko hodimo po Joycevi poti v Devinu, vidimo na konec sveta, preko otrok pa na konec časa. Brez tega videnja, bi bilo zame na tem svetu zelo tesnobno.

Kako pa si vzgajala/vzgajaš svoje otroke? Včeraj(na podelitvi Tantadrujeve nagrade, op.a.) sem srečala oba, živahna mlada človeka.

Zame je beseda vzgoja ena strašna beseda...

Bi jo zamenjala? Raje opisala proces?

Prepričana sem, da si kot starš otrokom vzgled. Z njimi živiš, vprašanja, ki jih postavljajo še zelo majhni, te postavijo pred dilemo, ali odžebraš neko mantro, da to tako je, ali pa si tudi sam postaviš vprašanje, zakaj nekaj je, tako kot je. Tvoj otrok je tvoj najbližji človek, zato sem bila zelo odgovorna v svojih odgovorih, v tistem kar rečem, ker vem, kar čutim, saj vem da otroci vzamejo izrečeno besedo staršev za najbolj sveto. Predvsem pa, da poskušam živeti pogumno in svobodno. Tako sem tudi sama rastle z njima.

Kdaj pa se uprejo avtoriteti? Kdaj si se ti?

Če pogledam staro mamo, mamino in sebe, smo bolj amazonske vrste, ki itak ne priznava avtoritet...

In ni potrebe po uporu?

Ne. Zunanje avtoritete ni, zato pa moraš biti v stiku sam s seboj, ne smeš se izgubiti.

Ko sem te včeraj gledala na podelitvi nagrade, je bil moj vtis o tebi, vtis o odločni ženski, ki ve kam hoče. Tudi medtem, ko so prebirali obrazložitev nagrade, sem imela ta vtis. Kaj mora biti v človeku, da lahko uresniči cilje, ki si jih je zastavil? Da ni preveč ambiciozen in si zastavi cilje, ki so uresničljivi ali si tako pogumen in pameten, da prideš na cilj, tudi če so cilji še tako ambiciozni, da se zdijo neuresničljivi? Predstavljam si, da vse to početi v okolju, ker so odnosi kodirani s preteklostjo, ni enostavno.

Spet bi zamenjala, besedo hoče z mora, ne, kamor človek hoče, ampak kam človek mora.

Kako pa veš kam moraš?

Tja, kjer boš najbolj skladen sam s sabo, potem ne zbolíš. Če pa greš tja, kamor z vso silo hočeš, potem moraš za to zastaviti preveč stvari. In potem počiš. Ker idealnega okolja za tvoje poti ni. Rekla si pogum. Ja, pogum za življenje. Druga beseda je radost, ki jo moraš občutiti, ko svoje naloge opravljaš in ko narediš nekaj za druge in skupnost. Pameten moraš biti ali pa moder, zato, da sebe

ustaviš, ko hočeš biti najpomembnejši, pomembnejši od drugih. Potem je pa še nekaj, to kar se človek nauči. Moj poklic je režija in režija je komunikacija, ne tista enostavna, ko se pogovarjamo, to je tudi branje čustev drugega. Lahko je delati z ljudmi, če znaš videti, kako te vidijo oni. Neke vrste judo. To je v interesu tvoje zgodbe.

Kaj jim poveš, ko jim hočeš razložiti gledališče?

Ko pridejo otroci prvič v gledališče, so stari tri, štiri leta, zelo majhni so in njihova pozornost je usmerjena v dogajanje na odru, v svetlobo, glasbo...

Skratka spektakulska funkcija?

Ja. Kasneje se pa z njimi že lahko pogovarjaš. O zgodbi. Potem počasi začnejo razumeti, da so pred njimi živi igralci, da gre za emocije. Razumejo tudi, da vse to počnejo skupaj, z drugimi. To je zelo pomembno, saj gledališče naslavlja celo dvorano, ne tebe v 3 vrsti, 12 sedež. Resno delo, igranje,

se začne v srednji šoli. Pred tem se morajo naučiti sodelovanja v skupini, discipline, empatije. Vse to opravijo naši odlični pedagogi v gledališču. Otroci imajo veliko veselja do nastopanja in tega jih ni treba učiti. Naučiti pa jih je treba, da je v gledališču delo timsko in da vedno zmagamo samo skupaj. V srednji šoli, pri šestnajstih, že začnemo delati na dialogih, improvizaciji. Ko spregovorijo skozi resne dramatičke, je zame najbolj fascinantno kako jih razumejo. In v resnici razumejo.

Kako si se ti spoznala z gledališčem?

Od malega sem hodila v Godbeni dom, kjer je imel moj oče vaje godbe. Bil je zelo kreativen gospod, živ, prodoren. V Piranu je organiziral pustne povorke, predstave za Dedka mraza, jaz pa sem plesala balet, hodila h klavirju, flauti in sodelovala v njegovih predstavah. Dogajanje v Piranu je bilo takrat res pestro, neprimerljivo z danes. Morda pa je to samo moj otroški spomin, v katerem je bil Piran ves svet. V gledališču sem bila prej na odru kot v dvorani. Oče je bil Dedek mraz...

Zakaj Piran ni več tak, kot opisuješ?

O Piranu se ne da na hitro povedati kaj pametnega, že nekaj časa ni ok.

Kaj je narobe?

V Piranu je danes tesnobno. Čeprav je na koncu sveta in se moraš obrnit, da greš nazaj, bi rekla, da je bil včasih bolj pretočen in da je lažje dihal. Da je imel vizije, da je bil pomemben igralec med slovenskimi mesti. Danes je to mesto, ki se zaveda, da mora nujno, ampak res nujno razvit drug, nov koncept mesta. Zato mora imeti pogumne ljudi. Vse kar diši po starem načinu življenja je za Piran usodno.

Pred približno 15 leti sem bila v skupini, ki je imela nalogo da razmišlja o Piranu, delali smo SWOT analizo in vodil nas je sociolog. Najprej sem v skladu s svojim operativnim duhom iskala čimboljše rešitve, ki bi pomagale k dvigu kvalitete življenja. Kako bi delali predstave za otroke in mladino, ki bi jih odvrčale od drog, pa mi je dr. Krek, ki je bil tudi v naši skupini lepo povedal, da brcam v temo.

Moram vložiti ugovor na tisti del o Lepi Breni in iskanju kulturnih potreb prebivalcev.

No, lahko je tudi Gianni Morandi.

Skozi tvoj življenjepis se vleče rdeča nit tvojega modus vivendi: skupaj. Kar je zelo redko. Ti si tista, ki povezuje zelo različne ljudi, dejavnosti, ne nazadnje tudi kraje Novo Gorico, Trst in obalo. Ni enostavno. Kaj je največja težava takih povezovanj? In kako se naučimo tolerantnosti?

Tolerantni postanemo samo z empatijo, ki je moraš biti deležen že kot otrok. Če tega nisi deležen, tega ne prepoznaš, če tega ne vidiš kot obrazec, ki je nagrajevan, če nisi pohvaljen, ker si komu pomagal, temveč kregan, ker si ob tem, ko si pomagal tudi strgal hlače, je to narobe. Tu je začetek. Potem se moraš naučiti še discipline. To je pomembno.

Kar pa se tiče koncepta skupaj, je največja prepreka omejeno razmišljanje. Ljudje ponavadi mislijo, da jih bo v povezavi manj, ne razumejo, da jih je lahko več in da so lahko boljši. V času, ko vse to počnem, se je svet res spremenil. V zelo kratkem času se je zgodilo, vsaj v teatru, nekaj zelo banalnega. To, da je bilo sredstev vedno manj in se je začelo malikovati lastni dohodek, gledališče torej mora veliko zaslužiti tudi samo. In ko se je ugotovilo, da do njega lažje pridemo skupaj, je bilo tudi razumevanje povezovanja lažje. Posledično je bilo več dela za gledališke poklice in več programa za publiko. Gledališča na Primorskem smo v tem smislu naredila res pionirsko delo.

Takšno povezovanje bo tudi edina resnična perspektiva obalnih občin. Prav grozljiva hektičnost komunikacije in mobilnosti na Obali me je napeljala na to, da sem napol v šali rekla, da se mi zdi edino smiselno za projekt EPK (evropska prestolnice kulture) postavitev metroja od Kopra do Pirana. Zdaj se to zdi nemogoče, a če bo šel razvoj tehnologije tako naprej, menda bomo v kratkem dobili mobilnike, ki bodo imeli frekvenco mikrovalovne pečice, potem bomo morali, če bomo sploh še hoteli hoditi tod naokoli, nekaj ukreniti. Kako, ne vem.

Vedno imam občutek, ko naletim na to vrsto problemov, o katerih zdaj govoriš, da preprosto nismo znali razmišljati naprej, imeti vizijo. Saj vendar ni bilo tako težko že pred leti napovedati, kako se bo, ne samo obala, tudi Slovenija, dušila v prometu in bo zato neprehodna. Če ne bomo storili nič ali malo.

To ni samo naš, obalni problem, ta problem je globalen. Včasih se mi zdi, da bi hoteli o tem razmišljati, a nas vse prehiteva, nekaj bi želeli upravljati, a tisto upravlja z nami. Da ne bova abstraktni, res mislim, da bi morali kandidirati za Evropsko prestolnico kulture 2025. To je lahko fenomenalen posnetek stanja. Inventura, kje smo. Ker, če ne veš kje si, tudi ne veš kam greš. In tudi, če ne veš od kod prihajaš, ne veš kje si. Od kod si prišel, kje si, kam greš. To je ključna matrica.

Pri eni taki prijavi sem že sodelovala, stvari dobro poznam, a je projekt dobil Maribor. Takrat je šlo za trajnostni razvoj. Pomeni, ustvari take situacije, institucije, ki bodo trajale. Pomeni, da ne rajamo s prireditvami celo leto, ampak zgradimo na primer muzej, gledališče, obnovimo kulturne spomenike, ki bodo imeli vsebino in pa tudi trajnostno zagotovljene vire za svojo dejavnost, ki bo kulturno in gospodarsko dvignila to področje. Pomeni, da razmislimo in potem pogumno delujemo v smislu rešitve mobilnosti na Obali. To smo počeli 2006, od takrat je tudi ideja skupnega kulturnega prostora, ki pa se tudi širi in na novo povezuje in po toliko letih dobiva nove prednostne naloge.

Ta ideja o ponovni kandidaturi za Evropsko prestolnico kulture 2025 je v zraku. Kakšni so prvi odzivi?

Zares so optimistični samo tisti, ki so optimizma sposobni. Ostali pa to spremljajo kot političen projekt, program, in ne vedo koliko pristavit, ker ne vedo, koliko bodo dobili. To je vse narobe, na tak način se to ne dela. Sama si tega navdušenja ne dovolim vzeti, ker mislim, da bo že razmišljanje v tej smeri zelo dragoceno. Že zato, da bomo razmišljali skupaj. Je pa dejstvo, da kandidatura nekaj stane. A to sploh ni resen problem, ker itak kar naprej jamramo, kako je vse drago. S takim razmišljanjem smo v leri.

Tvoj optimizem je nalezljiv! Ker vodiš institucijo, ki je finančno odvisna, delaš projekte, za katere tudi potrebuješ denar, mi

izdaj recept, kako prepričaš institucije, ljudi, posameznike, da te finančno podprejo/s čim? Ker politika odloča o občinskih proračunih, ki zagotavljajo denar tudi za kulturo, moraš biti tudi politično spretna?

To sodi zraven, čeprav se tega skozi leta naučiš, je pa ta spretnost precenjena. Sama po sebi ne zagotavlja ničesar. Sem prva in zaenkrat edina direktorica tega gledališča, zelo dobro pa vem, kako so se borili tisti pred mano, ko so ustanavljali gledališča v Kopru. Vsak, ki bo prišel za mano bo moral početi to isto; verjeti bo moral, da bo prostor brez gledališča ubožen in nevaren. In sprejeti svojo odgovornost za to.

Ampak s čim jih prepričaš?

Jih ne prepričaš, jih prepričuješ. Ko enkrat razumejo, da to niso enkratne zgodbe, da vsako leto šest premier potrebuje toliko in toliko, da gledališče ustvarja mlado, razmišljujočo publiko, da omogoča kvalitetno življenje svojim meščanom in

povezuje svetove in ljudi, potem si veliko že naredil. Morda pa pridejo boljši časi, ker bodo otroci, ki so se rodili z gledališčem in vedo kaj pomeni, če si rojen v mestu z gledališčem, enkrat odločali o tem.

Za konec še par besed o gledališču. Nekaj časa smo govorili o krizi v gledališču, pomeni, da so tudi gledališča nekaj naredila za gledalca in je kriza mimo. Ogromno ljudi prihaja.

Mislim, da gledališče nima težav s publiko. Paradoksalno, ampak s komercialnimi gledališči se je pri nas razvil tudi odnos do tistega bolj resnega gledališča. Gledališko občinstvo žali zgolj komercialna ponudba. In tudi mi smo postali bolj pozorni in začeli uprizarjati sodobne in komunikativne igre. Pa novi režiserji so prišli, z novo estetiko. Slovenska gledališča, četudi različna, so si podobna. Velja tudi za publiko.

Kaj si želiš delati, ko ne boš več delala to kar delaš zdaj?

Ne vem.

Si sploh predstavljaš, da bi delala kaj drugega?

Verjetno to, kar delam zdaj. Si pa zelo želim, pravzaprav je to moja naloga, da bo tisti, ki bo prišel za mano sposoben po svoje urejati stvari. In bo zmožni narediti še več.

Bojana Leskovar

www.obalaplus.si

GASILCI

VSako LETO VEČ INTERVENCIJ ZARADI SLABEGA VREMENA

Vsi se zavedamo, da danes na ljudi preži mnogo nevarnosti in nesreč, pri katerih so prav gasilci nepogrešljivi, samo v letošnjem letu so gasilci iz obalnih občin skupno opravili že 379 intervencij, v letu 2018 pa skupno 836. Pod okriljem Gasilske brigade Koper deluje kar 15 prostovoljnih gasilskih društev (PGD). Od tega jih je samo v Mestni občini Koper deset, v Izoli sta dve, v Piranu pa tri prostovoljna gasilska društva. Mi smo se pogovarjali s predsednikom PGD Piran, Mitjo Udovičem, predsednico PGD Hrvatini, Leonido Kramar in predsednikom PGD Pobegi-Čežarji, Tomažem Juriševičem.

Vsa tri prostovoljna gasilska društva imajo razgibano, zanimivo, predvsem pa dolgoletno tradicijo. Najstarejše med njimi na obalnem področju je Prostovoljno gasilsko društvo Piran, ki se ponša s kar 130-letno tradicijo. »Zgodovina društva sega v leto 1888. Danes naše gasilsko društvo šteje približno 120 članov, pobrateni pa smo z Višnjo goro, kjer smo letos praznovali 40 let sodelovanja. Poleg intervencij pa se skozi leto vključujemo in organiziramo različne čistilne akcije. Ravno pred dnevi smo s pomočjo naših potapljačev čistili piransko pristanišče in obalni pas, pretekli mesec pa smo pomagali pri presaditvi školjk, vrste leščur na portoroški plaži, saj je obstajala nevarnost, da bi se kopalci porezali,« je o delovanju PGD Piran povedal predsednik Mitja Udovič.

V leto 1954 pa sega zgodovina Prostovoljnega gasilskega društva Hrvatini. Predsednica Leonida Kramar nam je zaupala, da so takrat na novo postavili mejo med Italijo in Jugoslavijo, Hrvatini so tako bili priključeni Sloveniji. Mnogo domačinov se je odselilo v Italijo, v prazne hiše pa so se priselili delavci, ki so jih potrebovali v novo nastajajoči tovarni Tomos Koper. Nekateri od njih so se zavedali pomena varstva pred požarom, saj so bili nekateri med njimi tudi gasilci. Zato so, ne glede na opazke nekaterih, da kamen ne gori, 9. junija 1956 ustanovili Prostovoljno gasilsko društvo Hrvatini. Dobra dva meseca kasneje so doživeli svoj prvi ognjeni krst, ko je zagorela gostilna v Hrvatinih. Člani društva so iz gorečega objekta rešili stanovalce, s pomočjo krajanov so organizirali verigo z vedri vode in tako rešili sosednje objekte.

Samoiniciativno se je društvo odzvalo in odhitelo na pomoč pri prvem spomladanskem potresu v Posočju leta 1967 in nato še organizirano v okviru Obalne gasilske zveze Koper pri naslednjih potresih. Prav tako smo sodelovali pri odpravljanju posledic poplav v Železnikih in v Planini, žledu na Pivškem, ter po lanski toči v Črnomlju,« nam je o zgodovini delovanja PGD Hrvatini zaupala predsednica Leonida Kramar, ki je še dodala, da društvo v kraju aktivno sodeluje s krajevno skupnostjo Hrvatini in Občino Ankaran, vsemi društvi in organizacijami ter krajani.

Prostovoljno gasilsko društvo Pobegi-Čežarji,

pa je aprila letos obeležilo 40. obletnico delovanja društva. »Prostovoljno gasilsko društvo Pobegi-Čežarji je bilo ustanovljeno leta 1979 in se je do danes razvilo v eno najuspešnejših gasilskih društev. Želja, da bi se v tej krajevni skupnosti ustanovilo gasilsko društvo se je pojavila februarja leta 1979. Uresničila se je 21. aprila 1979, ko je bilo uradno ustanovljeno gasilsko društvo Pobegi-Čežarji. Z ustanovitvijo je društvo postalo član Medobčinske gasilske zveze Koper, ki je vključevala vsa prostovoljna gasilska društva. Društvo danes šteje 110 članov, od tega 36 operativnih gasilcev. Vsi operativci so ustrezno usposobljeni in opremljeni.

Prostovoljna gasilska društva v svoje aktivnosti vključujejo lokalno skupnost

Vsa tri prostovoljna gasilska društva so tesno vpeta v življenje lokalne skupnosti in poleg tega aktivno sodelujejo tudi z ostalimi društvi, tako doma kot tudi od drugod. Tako PGD Hrvatini, skupno z drugimi društvi, večkrat izvaja vajo "Prosto stoječa lestev", »že nekajkrat pa smo, skupno s PGD Dol pripravili nastop z vajo "Pahljača", ki nam jo je leta 2016, ob naši 60. obletnici uspelo postaviti popolnoma samostojno, brez pomoči drugega društva,« je povedala Leonida Kramar.

Hrvatski gasilci so med drugim prisotni tudi v šolah: Dr. Aleš Bebler -Primož v Hrvatinih, OŠ v Ankaranu, OŠ Dušana Bordona v Kopru in šoli z italijanskim učnim jezikom Pier Paolo Vergherio il Vecchio podružnica Hrvatini, kjer izvajajo gasilske krožke, preko katerih otroke ozaveščajo o

protipožarni vzgoji. »Poleg dela v krožkih redno organiziramo obisk gasilskega doma za slovenski in italijanski vrtec ter za učence obeh osnovnih šol.«

Mitja Udovič, predsednik PGD Piran pa nam je zaupal, da z raznimi predstavitvami gasilskega dela ozaveščajo ljudi, kako ravnati ob različnih nesrečah, poleg tega v njihovem društvu veliko časa posvetijo delu na preventivi, sicer pa radi sodelujejo pri različnih dogodkih v občini.

»Občina Piran nas vsako leto povabi k dogodku Pasavček, cerkvi pomagamo nosit Sv. Jurija, prirejamo gasilsko veselico, ki jo delamo predvsem zaradi želje domačinov, sodelujemo v raznih čistilnih akcijah (zadnja ki je bila odmevna in smo bili kot soorganizatorji je bila Čiščenje brez meja v povezavi s Hrvaško), pri varovanju, prirejamo dan oprtih vrat v mesecu oktobru –

Oglasi v OBALApplus
e: marketing@obalaplus.si
t: 040 600 700

GT
DESIGN

cartonart

26 Primorski
poletni
festival

KOPER
IZOLA
PIRAN
ANKARAN

17. maj – 14. julij 2019

PROGRAM PRIREDITEV

Junij

Četrtek 27 21.00
Antonio Piccolo
Tako je govorila Mona Liza
Golden Show d. o. o. - Socialno podjetje
Trst v sodelovanju s Teatro In Fabula
(Italija)
Predstava je v italijanskem jeziku
Manziolijeva palača, Izola

Petek 28 21.00
Koncert skladb Stefana Rote
Organizator: Samoupravna skupnost
italijanske narodnosti Piran v
sodelovanju z Ljudsko univerzo Buje
(Hrvaška), Skupnostjo Italijanov
Giuseppe Tartini, Piran in Skupnostjo
Italijanov Momjan (Hrvaška)
Križni hodnik Minoritskega
samostana sv. Frančiška, Piran

Petek 28 21.00
Rachele Colombo trio (Italija)
Opevati Benetke
Organizator koncerta v sklopu PPF:
Skupnost Italijanov Santorio Santorio
Koper
Pokrajinski muzej Koper

Sobota 29 21.00
Poletni koncert Obalnega
komornega orkestra
Dvorana sv. Frančiška Asiškega,
Koper

Julij

Sreda 3 21.00
Noč poezije
Primorski poletni festival
Krajinski park Sečovljске soline

Četrtek 4 19.00
Black Star Acrobats (Gana)
Ulični cirkus
Plaža v Valdoltri, Ankaran

Četrtek 4 21.30
Po motivih Pahljače
Carla Goldonija
Ventilator
Gledališče Koper in Novosadsko
gledališče (Srbija)
Park Arrigoni, Izola

Sobota 6 20.00
Koncert
Komorni orkester iz Waidhofna
ob Ybbsu (Avstrija)
Stolna cerkev Marijinega
vnebovzetja, Koper

Nedelja 7 21.00
Elaine Murphy
Ljubi moj
Slovensko ljudsko gledališče Celje
Plaža v Valdoltri, Ankaran

Nedelja 7 21.30
Prva revija primorske
popularne glasbe
Radio Koper in Primorski poletni
festival
Pastoralno-kulturni center Georgios,
Piran

Nedelja 14 21.00
Dejan Pečenko duo
Planet Bach
Plaža v Valdoltri, Ankaran

INFORMACIJE IN PRODAJA VSTOPNIC
+386 (0)5 663 43 80
info@gledalisce-koper.si
www.gledalisce-koper.si

mesec požarne varnosti, vsako leto priredimo tudi Božični potop, kjer domačinom zaželimo srečo v novem letu ter še mnogo drugega.«

V PGD Pobegi-Čezarji pa so ponosni predvsem na svojo mladino, ki vedno znova preseneča in z gasilskih tekmovanj prinaša odličja. »V desetih letih delovanja je naša mladina društvu prinesla kar 65 pokalov z raznih tekmovanj na občinski, regijski in državni ravni. Upamo, da jih bo ta vnema vodila še dolgo in da bodo postali odlični gasilci,« je izpostavil Tomaž Juriševič, ki je poleg tega izrazil željo, da bi bili v društvu zelo veseli pridobitve novih članov, ki bi bili zainteresirani stopati po stopinjah prostovoljnega gasilstva, sicer pa tudi pri njih vsako leto organizirajo predstavitev njihovega dela in aktivno delujejo na področju preventive.

Odmevne gasilske akcije

Ker so gasilske akcije lahko zelo obsežne in odmevne, smo vsem trem sogovornikom zastavili tudi vprašanje o tem, katero izmed gasilskih akcij v kateri so sami sodelovali bi še posebej izpostavili.

»Vsako leto je kakšna akcija, ki nas zaznamuje, od večjih in zahtevnejših požarov, sigurno pa so najtežje intervencije, ko kdo umre. Zadnja leta so predvsem obilne padavine, kjer voda zalije prostore, veter ruši drevesa, itd ... V Sloveniji smo lani junija pomagali v Črnomlju, kjer je bilo močno neurje z veliko gmotne škode,« je povedal predsednik PGD Pobegi Čezarji. Tudi predsednica PGD Hrvatini je izpostavila odstranjevanje posledic toče lani junija v Črnomlju in dodala, da njihovi gasilci med drugim ne bodo pozabili niti na poplave oktobra 2017 v Izoli. Pri PGD Pobegi-Čezarji so izpostavili, da so sodelovali na vseh večjih intervencijah tako v Mestni občini Koper kot izven nje.

Ali gasilske veselice res umirajo?

Gasilske veselice so bile včasih del vsakega poletja in vsakega gasilskega društva, danes pa zгледа, kot bi tradicija gasilskih veselic umirala, kar je potrdil tudi predsednik PGD Pobegi-Čezarji, saj nam je zaupal, da gasilske veselice že nekaj let ne organizirajo več, saj je obisk upadel pa tudi s finančnega vidika se jim organizacija takega dogodka ni splačala. Da pa ni vse tako črno, so tu piranski gasilci, ki med 28. in 29. junijem

organizirajo veselico v Piranu na Punti, letos že deseto po vrsti.

»Gasilska veselica v Piranu na Punti, ja, to je naša deseta tradicionalna, ki se je lotimo vsako leto na začetku poletne sezone, ko konča šola. Ko smo se v društvu začeli pogovarjati ali bi bilo smiselno tudi pri nas organizirati tak dogodek, smo bili nekoliko skeptični. Nismo vedeli, kakšen bo odziv domačinov in ali bo občina imela posluh za takšen dogodek v mestu. Izkazalo se je, da ljudem taki dogodki manjkajo. Po zaključenem dogodku, so nas zelo pohvalili in nas podprli. Veliko domačinov je dejalo, da bi lahko bila veselica večkrat na leto. Vendar glede na lokacijo, ki smo jo izbrali, zahteva priprava od našega društva veliko prostovoljnih ur dela. Vso opremo si moramo pripeljati na lokacijo, da delo lažje teče, nam priskočijo na pomoč naši veterani. Mladina poskrbi za reklamiranje dogodka v samem mestu in okolišu. Veliko tveganje za sam dogodek pa je vedno vreme. V kratki zgodovini nas je poletna nevihta velikokrat presenetila in nam pokvarila večer, v katerega smo vložili veliko truda. Ampak to nas ne ustavi. Dobiček, ki ga ustvarimo na veselici, namenimo za nakup gasilske opreme. Gasilci, ki dogodek pripravljamo in delamo na njem, pa si organiziramo izlet. Pozitivni učinek te veselice je ta, da nas še bolj poveže in z njim gasilci dodamo velik pečat poletnemu dogajanju v naši občini. Za zaključek lahko povem, da je to edina gasilska veselica v Sloveniji, ki se dogaja tik ob morju. Letos jo bomo imeli v petek 28. junija, ko bo na oder stopila skupina Zvita feltna, v soboto 29. junija pa Calypso band,« je bil izčrpen predsednik PGD Piran.

**PRIHAJAJOČE
GASILSKE VESELICE**

28. in 29. junij – Gasilska veselica v Piranu na Punti z Zvito feltno in Calypso bandom

19. in 20. julij – 35. gasilska veselica PGD Sečovelje z Mambokingsi in Modrijani

Prav tako gasilsko veselico vsako leto organizirajo tudi v PGD Hrvatini. »Gasilsko veselico smo v letošnjem letu organizirali v soboto 8. junija. Pred veselico smo v uradnem delu prireditve namenu predali tudi dve v preteklem letu na novo pridobljeni vozili in sicer manjše vozilo za gozdne požare Ford Ranger in vozilo za prevoz množstva Citroen Jumper. Za obe vozili sta sredstva prispevali obe občini (ankaranska in koprška), nekaj malega pa smo še sami primaknili za opremo (skupna vrednost investicije za obe vozili z opremo je znašala 109.000 evrov).

Novo vozilo so v letošnjem letu prejeli tudi v PGD Piran.

»Ko ima gasilec tudi dobro gasilsko opremo, je lahko pri tem zelo učinkovit. Veseli nas, da ima občina Piran posluh za gasilce, tako je prišel dan, ko smo marca pridobili novo sodobno vozilo Ford Ranger 3.2 z 200 konjskim motorjem, dvo ali štiri kolesnim pogonom ter mamutovim podvozjem, ki je še okrepilo učinkovitost posredovanja Piranskih gasilcev pri intervencijah. Čeprav je novo vozilo po gasilski tipizaciji kategorizirano pod oznako GVGPI, torej vozilo namenjeno za gašenje gozdnih požarov oziroma požarov v naravnem okolju, smo naše vozilo še dopolnili z opremo, izolirnimi dihalnimi aparati in opremo za notranje napade, tako da je namenjen tudi začetnim stanovanjskim požarom, saj bo še kako prišel prav zaradi ozkih piranskih ulic. Ker je vsako leto več intervencij povezanih s slabim vremenom, močnim vetrom in obilnimi padavinami, smo ga opremili tudi z agregatom in potopno črpalko. Tako lahko sedaj rečemo, da imamo vozilo, ki je namenjeno širokemu spektru različnih tipov intervencij in lahko posadka na terenu deluje kot samostojna enota. Da smo vozilo pripeljali v našo garažo, se moramo zahvaliti občini Piran, ki je namenila sredstva za nakup gasilskega vozila v višini 75.000 evrov. Seveda pa je poleg sredstev bilo potrebnega kar nekaj truda, časa in znanja pridobljenega pri intervencijah, da je danes tukaj prav takšno vozilo, kot smo si ga želeli,« pa je bil izčrpen Mitja Udovič.

PGD Pobegi-Čezarji pa so se novega vozila razveselili že lanskega novembra, ko so v rabo prevzeli gasilsko cisterno za gozdne požare z oznako GCGP-2.

Tina Saražin

**DOBRA PLAČA,
TOP EKIPA!**

Naši prodajalci in prodajalke so obraz Lidla in glavna vez z našimi kupci. Pridruži se jim in postani del TOP ekipe!

Zaposluje po celi Sloveniji. To je tvoja priložnost!

Želiš vedeti, kako bo izgledal tvoj delovni dan?

Skeniraj QR-kodo in si oglej video predstavitev delovnega dne prodajalcev, ki sta ga posneli kar naši prodajalki Sandra in Biljana.

poskeniraj kodo!

Kakšen bo tvoj urnik dela?

Vsi sodelavci delajo po urniku dela, ki je znan 2 tedna vnaprej. Delovnik je fleksibilen, delo pa poteka največ 5 dni na teden.

Kakšno plačilo lahko pričakuješ za svoje delo?

Za 30-urni tedenski delovnik lahko pričakuješ:

1. leto	940 EUR bruto/mesec
2. in 3. leto	980 EUR bruto/mesec
4. in 5. leto	1.030 EUR bruto/mesec
6. in vsako naslednje leto	1.080 EUR bruto/mesec

Katere ugodnosti ti bo nudil Lidl?

Smo družini prijazno podjetje in sprejeli smo več kot 20 ukrepov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja naših sodelavcev. Med najbolj priljubljenimi so brezplačne počitnice na morju za otroke sodelavcev, dodaten dan dopusta na 1. šolski dan, božičnica, pikniki, obletnice in ostala druženja, novoletno obdarovanje otrok ter delavnice in izobraževanja.

Poleg tega vsak zaposleni prejme Lidlovo kartico ugodnosti, ki jo lahko koristi pri ponudnikih gostinskih, turističnih, športnih in ostalih storitev.

Te zanima? Svojo prijavo oddaj na

kariera.lidl.si

PANDOLO

OŽIVLJENA STARA ISTRSKA IGRA

Pandolo ima dolgo in pestro zgodovino. Od antične pastirske igre, prek igre, ki so jo še do šestdesetih let prejšnjega stoletja igrali na trgih in ulicah istrskih vasi in mest, do igre, ki jo dandanes igra vedno več mladih.

Pogled v preteklost

Pandolo naj bi izviral iz Indije, od koder so ga v svet ponesli pastirski nomadi. Prve omembe te igre se na evropskih tleh pojavljajo že v času starega Rima. V Istri je prisoten že vsaj štiri stoletja, sem pa naj bi ga prinesli mornarji iz Grčije. Z njim so si na paši krajšali čas mladi pastirji.

V beneško-istrskem okolju se pandolo prvič omenja v šestnajstem stoletju. V takratni Beneški republiki so ga zaradi domnevne nevarnosti in neuvidevnosti prepovedali. Kršiteljem je grozil desetmesečni zapor in bičanje na kraju, kjer so jih zalotili pri igri, lahko pa so jim prisodili še hujšo kazen. V Poreču konec devetnajstega stoletja je bil pandolo razglašen za škodljivo igro in postavljen ob bok kockanju. Uradniki so bili zaskrbljeni predvsem zaradi varnosti oslov, dragocenih tovarnih živali.

Koper in ostala kamnita istrska mesta so bila za igranje pandola nadvse primerna, saj se od kamnitih tlakovcev dobro odbija. Veliki kamni, ki so stali na vogalih ulic, so služili kot baze.

O preteklosti pandola sta spregovorila tudi dr. **Martin Stražar**, nekdanji predsednik Zveze društev igre Pandolo Slovenije in **Matjaž Derin**, nekdanji predsednik Kulturnega in športnega društva Dolga Štorija, mednarodni pandolo sodnik.

Pandolo igrate že od malih nog, igrate ga tudi sedaj...kako se je pandolo spremenil skozi leta, v čem se igra danes razlikuje od igre nekoč?

Martin Stražar: »Igra je od zgodnjih devetdesetih let prejšnjega stoletja doživela korenite spremembe, ne zgolj v pravilih, temveč tudi v vlogi, ki jo igra, in dostopnosti.

Pandolo je zmes kulturnega običaja in športa, z igro se je srečalo veliko igralcev in igralk vseh starosti. Od leta 2010 so se v igro vključila nova društva in skupnosti - trenutno državno prvenstvo obsega turnirje od južne Istre, slovenske obale in zaledja, Ljubljane, Štajerske in Prekmurja. Za širitev je delno zaslužna radovednost, saj podobne igre s palico in pandolom obstajajo po celotni Evropi in širše. Tako je na spored prišel tudi Pandolo na Mediteranu, ki predstavlja različice iz Italije, Španije, Romunije in od drugod.

Zbirka pravil je bila v preteklosti skromnejša, kar je pripeljalo do zelo razburljivih tekem, polnih napetosti med ekipami. Čeprav zanimiv za gledalce, je tak način igre oteževal novincem, zato je vodstvo Zveze sestavilo izčrpen pravilnik z več kot 140 pravili. Primera bistvenjših razlik

sta prepoved poljubnega obračanja pandola na tleh in lažje izbijanje baze. Za igro še vedno velja, da lahko na papirju slabša ekipa premaga boljšega nasprotnika. Zahvaljujoč našim predhodnikom se danes ponajamoz z igro, ki pričara vse lastnosti lokalne kulture in tradicije.«

Matjaž Derin: »Pandolo je starodavna igra našega okolja, ki so jo igrali naši starši in stari starši. Organiziran način tekmovanja se je pričel leta 1993 v Kopru, ko je bil organiziran prvi turnir, in sicer za pokal sv. Nazarija.«

Od takrat je pandolo igra, ki se jo igra po enotnih in zapisanih pravilih, vsako leto pa potekajo turnirji. Leta 2000 je bila ustanovljena Zveza društev igre Pandolo Slovenije. Pod njenim okriljem delujejo vsa društva, ki se ukvarjajo s pandolom.

Matjaž Derin: »Pomembna mejnika za prepoznavnost igre in popularizacijo sta se zgodila nedavno. Leta 2013 je bil pandolo sprejet v register nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodijo pri Slovenskem etnografskem muzeju. Decembra naslednje leto pa je bila Zveza društev igre Pandolo Slovenije sprejeta v Olimpijski komite Slovenije. S tem je pandolo uradno postal šport. Je edini šport v Sloveniji, ki je registriran hkrati kot šport in kot živa kulturna dediščina. Na to smo lahko ponosni.«

Pandolo se lahko igra tako v športni kot tudi v folklorni opravi.

Po svetu

Pandolu sorodne igre najdemo širom sveta, a pod tem imenom in pravili ga igrajo le še na Hrvaškem. A vse si s pandolom delijo podobno osnovo: krajšo palico, ki jo je s pomočjo udarca daljše palice potrebno spraviti čim dlje v igrišče. Podobnost z bejzbolom in kriketom ni naključna; pandolo danes velja za predhodnico obeh. V Evropi podobne igre poznajo v BiH in v Srbiji (klis), v Španiji (billarda in belit), na Nizozemskem (Tipeljen), v Romuniji (Tzurca) in v Franciji (bâtonnet). V Italiji poznajo veliko poimenovanj za pandolo podobne igre. V Veroni igrajo scianco, v Padovi pindolo, v Milanu rello, v Rimu igro nizza itd. Pandolove sorodnike pa najdemo tudi dlje. V Pakistanu Gilli Danda, v ZDA Tip-Cat, v Rusiji igro čizja.

Zveza društev igre Pandolo Slovenije se vsako

leto udeležuje Mednarodnega festivala uličnih iger Tocati v Veroni. Leta 2016 so bili v Indoneziji, na Svetovnih igrah športa za vse, lani pa na evropski različici festivala na Nizozemskem.

Načrti za prihodnost

Od leta 1998 pod okriljem Zveze društev igre Pandolo Slovenije letno poteka približno 7 turnirjev, ki sestavljajo državno prvenstvo. Tekmovanje je odprto tudi za nečlane Zveze. Na turnirju se vse ekipe pomerijo med sabo, kar na koncu da končno uvrstitev in po zaključenih turnirjih sezone končne zmagovalce. Vendar pa se v sistemu tekmovanja za slovensko državno prvenstvo v pandolu obetajo spremembe. O tem je spregovoril aktualni predsednik Zveze društev igre Pandolo Slovenije Jaka Vran:

»Spremembe so precejšnje. Pandolo se sedaj igra od pomladi do jeseni, tekmovanja so turnirska in to šteje za državno prvenstvo. Po novem se bo tekmovalni del pričel jeseni in trajal do pomladi, tako kot pri večini ekipnih športov. Tekmovanja ne bodo več turnirska, ampak ligaška.

Vse to z namenom, da se dvigne nivo igre. V ta namen bodo organizirani tudi treningi. Turnirji v poletnem času seveda ostajajo. A ti več ne bodo imeli tako močnega tekmovalnega naboja, ampak bodo bolj revialne narave za promocijo igre.«

Ana Hancock

Fotografije: arhiv Kulturnega in športnega društva Dolga Štorija

NOVO
PRI NAS

DNEVNO SVEŽI SUSHI

INTERSPAR

KOPER

ROK DEKORTI

ČEŠNJEV ZAVITEK

je zavitega v kuhinjsko folijo pustila počivati v hladilniku.

Potrebno ga je bilo le še razvaljati - sliši se preprosto a vam zagotavljam, da ni. V tem primeru priporočam nakup kavlitetnega predpripravljenega testa. Ko sem prispel je že veselo vlekla testo, skušal sem pomagati a sem po parih spodletelih poiskih raje od daleč opazoval mojstrstvo.

Testo je razvlekla tako na tanko, da bi lahko skozenj brez težav bral časopis.

Ko je bilo testo razvlečeno, se je lotila nadeva. Na maslu je začela rahlo pražiti krušne drobtine, razkošččila je češnje, ki so jih prešnji dan obrali in pripravila še ostale sestavine.

V posodi je zmešala češnje, sladkor in smetano, čez čas pa dodala ohlajene pražene drobtine. Nato je začela s sestavljanjem štrudlja.

Na tanko razvaljano in razvlečeno testo je naložila polnilo, ne preveč ne premalo in vse skupaj s pomčjo prta zvila. Zavitek je premazala z oljem in ga za pol ure postavila v pečico.

Ko ga je zlatorjavega in dišečega vzela iz pečice, mu je namenila nekaj minut da se je rahlo ohladil. Postregla ga je posutega z sladkorjem v prahu.

Ko obiskuješ stare zaselke in si na lovu za naslednjim receptom pa spoznaš, da ni bilo zmeraj tako. Pri bolj izkušeni generaciji spoznaš skromnost, strah pred fotografskim objektivom in željo po ohranjanju svoje anonimnosti.

Da pa ne bi bili prikrajšani za dobrote, ki jih te izurjene roke pripravijo, sem tudi jaz pripravljen prisluhniti in zgolj na papir prelit dragocena navodila.

Česnjevec zavitek ni ravno tipična istrska jed, jo pa radi pripravljajo saj na revni istrski zemlji zelo dobro uspevajo ti sladki rdeči sadeži.

Gospa Marija iz okolice Parecaga je testo pripravila dan prej. V presejano moko je dala malo tople vode, olje in ščepec soli. Čez noč ga

Sestavine: za vlečeno testo potrebujemo

- 250 gramov moke
  - en deciliter vode
  - en deciliter olja
  - ščepec soli
- sam svetujem nakup pripravljenega testa

za nadev

- kilogram razkošččenih češenj
- 150 gramov sladkorja
- 80 gramov drobtin
- deciliter in pol sladke smetane
- 50 gramov masla
- rastlinsko olje

za posip

- sladkor v prahu

Čeprav spoštujem željo po anonimnosti v svetu kjer vsi vemo kaj za zajtrk je predsednik države, naprošam izurene prebivalce naše prelepe obale, da se javijo uredništvu in skupaj z mano skuhamo kakšno istrsko specijaliteto. Lepo bi bilo tudi, da se z mano med pripravo slikate in preprečite jezo urednika, ko mu pošljem zgolj sliko hrane brez glavnega kuharja.

PARENZANA

NESREČE NA POREČANKI

Med prvo svetovno vojno se je na Porečanki zgodila že druga velika nesreča. Vojaški transporti, ki so oskrbovali obalne postojanke ob istrski obali, so bili vsakodnevni gostje na progi. Tako se je 22. junija 1917 zgodilo, da je med Tribanom in Grožnjanom iztiril tovorni oskrbovalni vlak.

Iztirili sta obe lokomotivi, ki sta ga vlekli, in se prevrnili na bok. Za njima je iztirila še velika večina vagonov, ki so se nagrmadili en na drugega. Življenje sta izgubili obe strojevodji, Gianolla in Žagar. Vzroka nesreče niso nikoli ugotovili, saj je vojna cenzura stvari v povezavi z iztirjenjem prikrivala kot vojaško tajnost. Šušljalo se je, da so ruski ujetniki, ki so progo vzdrževali, pripravili sabotažo. Popustili

naj bi vijake, ki so držali tirnice. Razrahljana proga pa naj bi nato pod težo lokomotiv popustila in iztirila vlak.

Zadnja velika nesreča se je na Porečanki zgodila 12. decembra 1934, ko je blizu Kostanjevice plaz zajel in po pobočju odnesel lokomotivo U-7 in potniške vagone, a žrtev na srečo ni bilo. Je pa temu dogodku sledila še velika tragedija, ko so fašisti z vlaka streljali na otroke, ki so se igrali ob železnici. Zakaj in kaj se je zgodilo, pa boste lahko prebrali v naši naslednji izdaji.

Spremljanje te zanimive in razburkane zgodbe Porečanke nam omogoča restavracija Stazione Parenzana, podatke pa si sposodimo na spletu in v knjigi Parenzana, železnica za vse večne čase.

Stazione Parenzana
Seča 81, Portorož
Tel 0820 072 52
www.stazione-parenzana.si
info@stazione-parenzana.si
fb: Stazione Parenzana
ig: stazioneparenzana

Pivo skozi zgodovino ni samo pijača, pivo je tudi obrok. Nič čudnega, da so ga imenovali tekoči kruh. Uporabili so ga za dušenje žeje in obnavljanje moči, saj je pivo naravni izotonik. Običajno so pivovarji želeli narediti najljubša piva pomorščakov in pristaniških delavcev, stoute in porterje, da so bili bolj zadovoljni. In znanost jim je pri tem pomagala.

Tako je v začetku 20. stoletja, natančneje 1910 leta, v Angliji, ena od pivovarn svojim potrošnikom ponudila edinstveno pivo - Mlečni Stout. Pivo je bilo hranljivo in hranilno, pivovarna pa ga ni ponudila kot pivo, ampak skoraj kot zdravilo. Pitje tega piva je bilo priporočeno tudi športnikom in nosečnicam.

Danes razumemo, da je bilo to preveč, pa vendar je bilo v tem nekaj smiselne. Si utrujen in je za tabo naporen dan, ali pa si ravno končal s treningom? Kozarec mlečnega stouta vam bo dal moč, olajšal lakoto in dvignil vaše razpoloženje.

Toda pogledimo, zakaj je stout nenadoma postal mlečen. Prej omenjena znanost je, v iskanju, kako narediti pivo bolj uporabno, naletela na dejstvo, da laktoza, mlečni sladkor, ko se dodaja pivu, ne vpliva na proces fermentacije. To pomeni, da mlečni sladkor ni fermentiran s kvasom in ostaja v pivu v svoji prvotni obliki z vsemi prednostmi in koristmi. Pivo pridobi bolj slaček in polnejši

okus, vendar se količina alkohola ne poveča.

Podobno kot mnogi drugi klasični slogi, je bil mlečni stout nadomeščen s prevlado industrijskega tabora po drugi svetovni vojni. Takrat so lahka in poceni piva v proizvodnji piva skoraj povsem odpravila raznolikost, kulturo in zgodovino piva. Toda kot številne klasične sorte je mlečni stout oživel in Craft Revolucija mu je dala novo življenje.

Morali smo Vam predstaviti ta stil piva in naši obiskovalci bodo kmalu lahko uživali v čudovitem pivu. Pridite in poskusite zgodovino.

Andrii Niemtsev

POKROVITELJI RUBRIKE O ISTRSKI KULINARIKI

Nahajamo se v krasnem, obzidnem, mediteranskem mestecu Piran, ki ga krasi bogata kulturna dediščina. Leta 1692 se je tu rodil znani violinist in skladatelj Giuseppe Tartini. Njegova rojstna hiša in osrednji trg, na katerem se le ta nahaja nosita njegovo ime. Na samem obrežju Pirana, v enkratni bližini morja Vas ena poleg druge pričakujeta družinski restavraciji PAVEL in PAVEL 2. Naj omenimo nekaj jedi pripravljenih na več načinov: ribe, jastogi, rari, škampi, školjke, ribji karpas, tartufi, jedi iz prvovrstnega mesa in še mnogo drugih poslastic. Pregovor pravi, da se pri Pavlu vedno dobro jé. Veselimo se Vašega obiska.

Restavracija Capra
Pristaniška ulica 3, 6000 Koper
Spletna stran: www.capra.si
E-mail: info@capra.si
Facebook naslov: [CapraKoper](https://www.facebook.com/CapraKoper)
Instagram naslov: [capra_restaurant](https://www.instagram.com/capra_restaurant)

Od decembra 2014 se v restavraciji Capra posvečamo ustvarjanju nepozabnih doživetij. Ne zadovoljimo se zgolj s tem, da se naša restavracija nahaja le nekaj korakov od morja, mi pa vam ob toplih dneh strežemo vrhunske jedi ob izbrani pijači na sončni terasi - zasledujemo popolnost. Naše poslanstvo je nuditi strankam celostno doživetje. Na prvem mestu s kombinacijo lokalno-mediteranske kuhinje izpod taktirke Marje Černe ter z dosledno postrežbo, ki jo krasita kulinarčno in enološko svetovanje. Z veseljem smo pokrovitelji rubrike o starih istrskih receptih v novem časopisu OBALApplus.

ROMINA SALVI

BRAZGOTINE SO LAHKO VZROK ZA TEŽAVE S POČUTJEM

Nihče več ne dvomi o obstoju življenjske vitalne energije. V skladu s kitajsko medicino, se naša življenjska energija pretaka po kompleksnem sistemu energetskih kanalov ali žil, ki jih imenujemo meridijani. To, kar so v vzhodni medicini odkrili že pred 2000 leti, anatomske dokazujejo v zadnjih desetletjih tudi razne znanstvene raziskave, ki potrjujejo, da se meridijani in akupunkturne točke nahajajo v fascijah našega telesa. Ruski raziskovalci so dokazali celo to, da po meridijanih potuje tudi svetloba.

Meridijani se kot energetska napeljava prepletajo po površini našega telesa in cel naš organizem oskrbujejo z življenjsko energijo. Nadzirajo vse telesne sisteme in so neločljivo povezani s krvnim in limfnim obtokom ter z živčevjem, zato je za naše dobro počutje pomembno, da je ta energetski pretok nemoten. Po vzhodni medicini so zastoji ali neravnovesja v energetskem pretoku lahko vzrok za bolečine, razne težave s počutjem in tudi bolezni.

Poleg dveh glavnih meridijanov, ki tečeta po sredini telesa, imamo na vsaki strani telesa po dvanajst meridijanov, ki so poimenovani po glavnih organih, s katerimi so povezani. Poleg na organe, pa meridijani vplivajo tudi na celotno področje po katerem potekajo. Sledijo si po določenem redu in drug drugemu predajajo energijo, zato so lahko

zaradi energetskega zastoja na enem meridianu, slabo preskrbljeni tudi naslednji meridijani. Če se poškodujemo, urežemo ali smo imeli kirurški poseg, se lahko poškoduje ali prereže tudi meridian ali celo več meridijanov (npr. carski rez ali večji kirurški posegi), ki potekajo po tem delu telesa. Brazgotina na nek način "zajezi" energetski pretok v poškodovanih meridijanih, to pa se lahko s časom pokaže v težavah, ki se pojavijo tudi na drugih delih telesa in jih z brazgotino morda ne bi povezali.

Ker je energetski pretok na mestu brazgotine moten, bi lahko pred njo nastal višek energije, ki se lahko izraža v vnetjih, oteklinah, bolečinah idr. Za področja, ki se nahajajo za brazgotino, kjer je energetski pretok osiromašen, pa so značilne težave kot recimo mrzle okončine, pa tudi degenerativna obolenja sklepov, mravljinčenje, pomanjkanje moči ipd.

Tudi zelo majhne ranice ali pa celo tetovaže, če so na "nepravem" mestu, lahko včasih povzročijo kakšno nevšečnost, za katero morda ne najdemo vzroka drugje. Zato je dobro, da vse brazgotine, ki jih imamo že od otroštva naprej, negujemo z ustreznimi mazili in jih masiramo. Tudi razne tehnike dela na meridijanih so pri tovrstnih težavah zelo učinkovite, saj se lahko s primerno obravnavo poškodovanih mest ponovno vzpostavi energetski pretok in tako izboljša počutje.

Romina Salvi
naturopatinja
Natropatski center Aureus
Hotel Laguna Strunjan
www.naturopatija.si
naturopatski.center@gmail.com
gsm: 040 371190

Vse informacije v besedilu so zgolj informativne značaja in niso namenjene kot nadomestilo za nasvete osebnega zdravnika ali drugega zdravstvenega osebja, prav tako ne morejo biti nadomestilo za ustrezno zdravstveno pomoč, zdravniško diagnozo ali zdravniški nasvet, saj niso izrecno potrjene s strani zdravstvenih organov in zato zanje ne moremo prevzemati odgovornosti.

SAŠO MEJAK

JUNIJSKI VRT

Junij je za nami. Maj je bil za nas vrtničarje precej muhast in neprimeren za delo, saj je bilo 20 dni deževnih, junij pa nam je postregel s temperaturami, ki so značilne za ta mesec, tako da so rastline lahko začele svojo rast in so nas iz dneva v dan razveseljevale.

Zelenjavni vrt

Zelenjavne grede v juliju nas bogato obdarjajo le v primeru, če smo spomladi pravilno ravnali pri osnovnih opravilih (priprava zemlje, gnojenje, zalivanje po potrebi). V juliju je najpomembnejši dejavnik oskrba rastlin z vodo. Če še nismo napravili namakalnega sistema, je to zadnji čas za pripravo le tega, saj nas bojo rastline s pravilno vodno oskrbo obdarile z večjo količino pridelka. Večina vrtnin je zrela za pobiranje, in sicer paradižnik, paprika, melancane, bučke, kumarice ... Moj nono bi rekel, da je treba paradižnike pobirati »mezzocolor«. To so taki, ki niso še v celoti obarvani intenzivno rdeče. Pri bučkah moramo paziti, da nam ne pobegnejo, da niso prevelike. Seveda pa lahko poberejo tudi bučkine cvetove, tako da jih napolnimo s sirom in popečemo na žaru. Prav tako moramo na velikost paziti pri kumaricah, saj so večje lahko tudi bolj grenke.

V juliju se začne setev vrtnin, ki jih pobiramo jeseni in pozimi: radič, brstični ohrovt, zelje, solate...

Zeliščni vrt

V zeliščnem vrtu preverimo, kako je z zapleveljenostjo in uživamo ob vsakem dotiku z rastlinami, saj nas bogato razveseljujejo s svojimi dišavami. Zelišča in dišavnice, ki se slabše razrašajo, okoplamo in dognajmo, da nas bolj obdarijo s svojim prirastom. Semenijo v tem obdobju kumina in janež, tako da jih lahko naberejo in shranimo, da jih bomo uporabili v primeru, ko nas bo napenjala ali bomo napihnjeli. Naberejo lahko tudi meto ter si v kombinaciji z meliso in citronko pripravimo aromatizirano vodo.

Sadni vrt

V sadnem vrtu je obdobje obiranja. Veselimo se breskev, nektarin, marelic. Od jagodičevja nam brbončice razvajajo maline, robide. Na razpolago imamo že tudi prve poletne sorte jabolk. Če nismo skoparili z namakanjem, so že primerne za obiranje tudi melone in lubenice.

Okrasni vrt

V okrasnem vrtu uživamo v obdobju poletnih cvetov. Pri vrtnicah odstranjujemo odcvetele cvetove, po potrebi oplevemo, zalivamo in tudi poskropimo, če opazimo kakšne škodljivce ali bolezni. Obrezujemo žive meje, pitosporuma, fotinije, lovrikovca, a ne preveč močno, ker lahko pripeka prizadene notranje liste. Bogato nas s cvetenjem nagrajujejo lataste hortenzije. Poskrbimo, da so dovolj prehranjene in da nimajo težav s pomanjkanjem železa.

**NOVO
NA OBALI!**

GRILL & CANTINA
MEXICANA
EL GRINGO
IZOLA - ISOLA

Mehiška kantina »El Gringo«
Morova ul. 25d, Jagodje – Izola
Tel: 030 750 329

THE CLOSH 4.0

VINAKOPER

Pridite zgodbam
Istre do dna.

❖ Hiša Refoška ❖

**PRENOVLJEN
VINSKI BUTIK**

NOVA
DEGUSTACIJSKA
IZKUŠNJA

Velika
nagradna
igra

NEPREMIČNINE

CENE NEPREMIČNIN NA OBALI

Ali so cene nepremičnin na obali res dosegle najvišje vrednosti?

Res je. Temu se zelo hitro približujemo, v posameznih prodajnih primerih bi morda lahko celo rekli, da smo vrh presegli iz do sedaj najvišje ravni, ki je veljala v letih pred gospodarsko recesijo, torej med leti 2007 in 2009. Povpraševanje, letni čas in splošni rastoči trendi gospodarstva so glavni razlogi, nekaj je tudi špekulativnih prodaj oziroma razlogov za višje izhodiščne cene.

Kaj napovedujete, da se bo v prihodnje dogajalo na trgu. Lahko pričakujemo, da bo nepremičninski trg počil?

Prej bi rekel, da bomo prešli v fazo postopnega umirjanja realizacije prodajnih poslov. Sam pok trga je nerealno pričakovati. Minula kriza nas je vse dodobra izučila in je napoved pretirana, zato upada cen v takšnem razmerju, kot je bil ob prvem puku trga nepremičnin zagotovo ne bo. Po mojem mnenju bo ob naslednji daljši

nestabilnosti trga sledila le korekcija cen med 10 do 20 odstotkov.

Kaj je tisto, po čemer ljudje v tem trenutku najbolj povprašujejo in koliko je nakupov, ki jih ljudje izvedejo s pomočjo kredita?

Poudariti je potrebno, da povpraševanje presega ponudbo, največ pa je zanimanja za manjša počitniška stanovanja z zunanjo površino v bližini morja in razgledom nanj. Poleg tega je med povpraševanjem tudi veliko zanimanja za večja družinska stanovanja, kakor tudi po manjših enodružinskih hišah. Več kot pol nakupov se tako v povprečju izvede s pomočjo bančnega posojila, ki običajno pokrije tudi od 70 do 90 odstotkov kupnine.

Koliko je trenutna povprečna cena starejših in novejših nepremičnin?

Povprečna cena starih oziroma rabljenih nepremičnin je okoli 2.200 do 2.400 evrov, medtem ko se cene novih nepremičnin gibljejo okoli 3.200 in več na kvadratni meter. Sicer

pa se v Obala nepremičnine trudimo, da vedno najdemo konsenz med prodajalcem in kupcem. Zadovoljstvo naših strank na eni in na drugi strani je namreč na prvem mestu.

Obala nepremičnine d.o.o.
Obala 16, 6320 Portorož
Tel 05 674 10 30, Mob 041 35 22 00
info@obala-nepremicnine.si

Načrtujete prodajo svoje nepremičnine?
HITRO, STROKOVNO IN ZANESLJIVO.

Obala 16, 6320 Portorož
T: 041 35 22 00

info@obala-nepremicnine.si
www.obala-nepremicnine.si

Obala
nepremičnine

GARAŽNA VRATA

850€

Cena vključuje vrata (motiv M-Line, površina woodgrain), motorni pogon z dvema daljinskima oddajnikoma, montažo ter 9,5% DDV.
Akcija velja do 31.8.2019.

Barva:
bela RAL9010, srebrna RAL9006

Doplačilo: zlati hrast, temni hrast (50€)

Dimenzije:
2375x2030mm, 2375x2150mm, 2375x2280mm,
2500x2030mm, 2500x2150mm, 2500x2280mm,
2750x2030mm, 2750x2150mm, 2750x2280mm

BLT

@ ledus.info@gmail.com
http://www.ledus.si

Ledus David Bergoč s.p.
Matenja vas 30
6258 Prestranek

LEDUS

040 206 765

OVEN

Nov mesec, nov začetek, ki bo zahteven za vsa področja vašega življenja. Za začetek priporočam popolno mirovanje zaradi Sončevega mrka, ki bo 2. julija. Za tri dni opustite vse zahtevne načrte in pomembne poslovne poteze! Seveda bo, kot je običajno, napetost kmalu mimo in si boste lahko oddahnil. Možni zastoji veljajo na področju poslovnih dogovorov, za urejanje uradnih zadev, nekatere vaše že potrjene dogovore bo nasprotna stran preklcala. Vse naštetu pa kar kliče po tem, da se za nekaj dni, če je le možno, umaknete. Ta čas namenite druženju, sproščanju. Resnejša opravila preložite na čas med 12. in 15. julijem! Za zaljubljene Ovne bodo zvezde prijazno utripale med 22. in 24.! Za nekaj dni morate opustiti vse misli povezane z urejanjem papirjev in podpisovanjem pogodb. Pomembne premike lahko načrtujete po 24., ko bo Sonce prestopilo v vam naklonjeno znamenje Leva.

BIK

Včasih se začne nov mesec v zelo neugodnih kombinacijah. Sončev mrk 2. 7. vas bo prikoval v stoječi status. Najbolj pametno bi bilo, da se umaknete nekam na varno, daleč od zahtevnih odgovornosti. Nikakor ne odločajte o pomembnih zadevah, ne podpisujte uradnih papirjev! Nasvet: ne prodajajte in ne kupujte nepremičnin! Opustite tudi delo na zemlji ali z zemljo. Imeli boste tudi zastoj v zasebnem delu življenja, zato odmislite prepričevanje in krotike »jezik«, saj si boste tako naredili še najmanj škode. Srečanje, ki ste ga načrtovali, vam bo splavalo po vodi. Pravi veter v vašo jadra boste ujeli po 20. s premikom Merkurja v Raka, ki bo deloval kot majhen oblak na poslovnih ranah. Močno boste zaznali prestop Sonca v Leva, ki vas bo pognal v višje vibracije. Končali boste delo, ki ste ga začeli pred časom.

DVOJČEK

Prve dneve sedmega meseca si vzemite dopust, da ne boste delali preveč napak, ker, kot veste, se srečate z najbolj neugodnim Sončevim mrkom, ki narekuje popolno mirovanje. Nič sklepanja poslov, nič sestankov, nič poslovanja z večjimi vrednostmi. V teh dneh opustite tudi reševanje čustvenih zapletov. Prvi ugoden dan bo 5., nato pa 7. nastopi Merkurjev obrat, ki še bolj zakomplicira vaše načrte za ta mesec! Vse boste delali z zamudo in to vas jezi. Ko boste ravno ujeli ritem, pa spet zastoj in zaplet. 16. in še dan kasneje bo vpliv luninega mrka spremenil vaše načrte v popolnoma drugo smer. Šele 19. boste nekoliko zadihali, posebej to velja za poslovno usmerjene. Tudi zasebno boste nekako izravnavali »pokvarjene« odnose. Močno boste zaznali prehod Sonca v znamenje Leva, kar se bo zgodilo 24.! To vas bo premaknilo iz mrtvila v aktivnost. Če imate pred seboj kak pomemben načrt, ki si ga želite realizirati, poizkusite okoli 25. Zaljubljeni boste najbolj srečni vse do 28. julija, takrat lahko osvojite srce čarobne osebe. Konec meseca so možni posli z nepremičninami.

RAK

Tokrat ste rojeni v prvi dekad Raka najbolj ogrožena »vrsta« zvezdnih stanovalcev. Sončev mrk v vašem znamenju ni nič kaj prijetna zadeva. Morate se držati predpisov, ne izzivati v prometu, niti pri poslih, ne povzročate napetih zasebnih odnosov, če je možno premaknite vse odločitve na poznejše dni! Potrebna je previdnost, premišljenost in odločnost. Možen zaplet lahko povzroči še en dogodek v tem mesecu, in sicer bo to lunin mrk ob ščipu. To je zahteven dogodek, ki ga boste morali z veliko moči in energije preveslati. Polna luna prinese nemir, včasih agresijo, moti spanec in posledice so napake. Zato vse pomembne odločitve preložite na naslednji mesec. Ne kupujte, ne prodajajte nič, kar je večje vrednosti. Izogibajte se zahtevnim pogovorom, ne rešujte resnih zasebnih zadev, če res ni nujno! Odložite vsa ne nujna dolga stanovanja in letalske polete. Pojdite na oddih nekam, kjer boste imeli mir! V tem mesecu se izogibajte vsem posegom v telo, posebej v predel prebavnega trakta.

LEV

Sonce se bo zavilo v temo mrka in zato se izognite nesrečam, izgubam, težavam tako, da se umaknete nekam, kjer ne boste delali škode sebi in drugim. Omislite si krajši dopust. Vsa važna opravila preložite za teden dni. Sicer je res, da vas v zasedi 7. julija čaka Merkurjev obrat, ki vse dogovore in komunikacije zakomplicira. Ta čas se ukvarjajte s seboj. Z rastočo luno se boste bolje počutili. Vse kar boste naredili na sebi, vas bo pomladilo in polepšalo. Ob ščipu in luninem mrku se izogibajte soncu, ker lahko nastopijo alergije. Moten bo tudi vaš spanec. Za boljše počutje je priporočljiv enodnevni post ob vodi! Že dan, dva po polni luni bodo napetosti popustile. Takoj po ščipu, posebej pa 22. 7., boste z lahkoto začeli nove posle. Lotite se tudi projektov, ki ste jih »zamudili« na začetku meseca. Padajoča luna je tudi bolj »naklonjena« kirurškim posegom, če so ti nujno potrebni. Med padajočo luno lahko preurejate in urejate stanovanje.

DEVICA

Začetek tega meseca bo v znamenju sončevega mrka, ki pa vas ne bo posebej »viral«. Odsvetujejo se vsi večji nakupi in prodaje, posebej pa podpisovanje pomembnih papirjev. Tudi vsem kirurškim posegom, zlasti puljenju zob, nameščanju protetike, se izogibajte prve dni meseca! Vse, kar je za vas pomembno, opravite med 3. in 6.! Sedmega julija bo Merkur pričel svoje muhasto obratno vrtenje, ki bo trajalo do konca meseca. Posledično boste morali preverjati vse prej dogovorjene sestanke. Vsako besedo pretehtajte, vse zapisano pred podpisom temeljito preberite. Z nekaj več previdnosti in strpnosti boste zvozili tale muhasti julij brez večjih izgub. Sem spada opozorilo na lunino meno, ki bo nastopila 16.! Takrat niso uspešni posegi v telo. Družabnost ni vedno izguba časa, včasih ima zelo pozitivne učinke. V primeru, da niste še srečali pravega ali prave imate sedaj odlično priložnost. Ne zamudite je!

TEHTNICA

Vedno veliko časa namenite sebi in stvarim, ki vas veselijo, ta mesec pa začnite malce drugače. Mrk sonca ni naklonjen nakupovanju, niti posegom, ki bi kakorkoli lahko ogrozili vaše zdravje. Zato se umaknite nekam, kjer se ne boste izpostavljali. V ozadju boste veliko bolj varni in s premišljenimi odločitvami se boste izognili dragim napakam. Saj gre samo za dva ali tri dni. Med 3. in 6. boste zelo uspešni. Po 7. ne sklepajte novih poslov in ne dogovarjajte na druge uradne zadeve. Tako obdobje bo trajalo vse do konca meseca! Srednji dela julija bo luna utočila v senco Zemlje, takrat ne bo odveč previdnost in modrost. Sicer bi bilo pametno, da si vzamete čas za potep v dobri družbi. Samo v primeru, da niste opravili vseh dogovorjenih poslov iz prejšnjih mesecev, lahko dorečete in morda nekaj malega spremenite, popravite v pogodbah, kljub neugodni klimi, ki sicer vlada na »nebu«. V ta paket spadajo tudi »zaključna« dejanja povezana z nakupi, prodajo ali oddajo nepremičnin.

ŠKORPIJON

Prva dva dneva boste preživeli, kljub sončevemu mrku, brez večjih pretresov. Morda premaknete tiste važne odločitve na 3. julij. Veliko jih je takšnih, ki menijo, da vas poznajo, malo pa je tistih, ki so vas uspešno prebrali. Torej ste vsem trd oreh in v poslovnem svetu tokrat najbolj neugoden nasprotnik. Vam tudi »zvezde« ne morejo škodovati in ko bodo drugi trepetali v strahu pred izgubami, boste vi slavili. Enako bo po 7., saj bo Merkur drugim dajal napačne signale, vam pa prave namige. Tudi zato boste tokrat vi zmagovalci Zodiaka, nekateri vam bodo morda zavidali bleščeče uspehe. Tisti, ki bodo z vami ujeli v posel, pa bodo morali uporabiti vsa znanja in spretnosti, da bodo njihove izgube čim manjše. Tudi na čustvenem poligonu boste imeli srečo. Ljubezen bo v razcvetu, četudi niste več rosnio mladi. Posebej velja za samske stanovanjce znamenja. Seveda bi bilo prav, da greste med ljudi, vesela in sproščena druženja bodo blagodejno vplivala na vaše počutje in svež videz. Polepšali se boste. Vse zdravstvene težave bodo pozabljene, kot bi vam vesolje odštelo deset let!

STRELEC

Seveda imamo vsi isto nebo in sončev mrk bo deloval tudi na vas! Zato umirite svoja hitenja, malo več previdnosti vas bo obvarovalo pred nesrečami. Do 6. 7. opravite vse, kar niste utegnili prej postoriti. Privoščite si daljši odklop vsaj do 18.! Nič pomembnega ne boste zamudili, če pa boste morali vseeno delati, pa vse do konca meseca res temeljito pretehtajte vaše odločitve. Posvetujte se s tistimi, ki jim lahko vedno zaupate! Potovanja, ki so vaša strast, skritej kolikor se da. Pri poslovanju, še zlasti vezanim na večje vsote denarja, bodite previdni in zaključujte samo pred meseci dogovorjene zadeve. Mladi, ki iščete delo, sedaj imate priložnost, da ujamete delovni proces. Retrogradni Merkur vam bo pomagal premagati ovire. Tudi za ljubezen ni nikoli prepozno. Vsi, ki ste še brez sorodne duše in se počutite osamljene, odprite srce, saj vas kmalu obišče Amor.

KOZOROG

Kozorogi bodite previdni, saj vam mrk lahko malce ponagaja. Nasvet glede potovanja velja poslovnim Kozorogom: premislite, ali je pot pred vami nujna, sicer jo prestatite. Merkurjev premik vam ne bo povzročal težav, ker vi vsako potezo temeljito pretehtate. V tem mesecu morate preudarno poskrbeti za svoje telo, odmisлите vse posege, posebej tiste povezane z zobmi, sklepi in kostmi, če niso nujno potrebni! Čeprav ste vi edini, ki ste lahko sami in vas samota ne skrbi, morda pa v tem mesecu nekoliko spremenite svoj pogled na samsko življenje in dovolite, da vas »najde« sorodna duša, s katero lahko preživite vroče poletje. Saj veste, življenje ni namenjeno samo delu in učenju. V sproščeni družbi boste bolj odprti tudi za poslovne kombinacije. Na obzoru se vam kažejo obrisi novih projektov, možen je nakup, morda zamenjava nepremičnin. Ste si pustili kakšen izpit za bolj učenje naklonjene čase? Vzemite knjige v roke. V tem mesecu bo priložnost tudi za novo zaposlitev.

VODNAR

Jupiter vas je vzel v pogojno zaščito, torej vas bo tudi tokrat obvaroval pred najbolj nevarnimi vplivi mrka. Glavnino problemov vam bodo pomagali rešiti drugi. Zadnje čase se dnevno srečujete zaradi svojega »posebnega značaja« in naivnostjo s težavami, pred katerimi včasih pobegnete v neznanje. Po 7. bodo prišle na dan stare, neurejene zadeve, s katerimi se boste morali soočiti! Zato bo ta mesec za nekatere med vami naporen, a poučen. Ste ujeli v poslovne vode? Umaknite se za nekaj časa iz poslovnih projektov, vsaj nekaj do 17. julija! Najbolj smiselni umik je dopust. Posvetite več časa učenju, če ste v fazi študija. Znanje vam bo odprlo nova vrata v življenju, naj bo poslovno ali zasebno. Ste še samski ali ste postali član velike družbe samic? Potrudite se! Vse se lahko spremeni v nasprotno smer. Ste v srednjih letih, se srečujete s težavami, vas pestijo zdravstvene težave? V naravi najdete zdravila: hoja, plavanje, zdravilna zelišča, masaže so rešitev vaših težav!

RIBI

Prva dva dneva novega meseca označenega s sončevim mrkom bodite takšni, kot znate biti samo vi: vidno nevidni! Jupiter vam daje zavetje in tudi iz tega naslova boste srečno preživeli naporne dni. Med 3. in 6. se lahko izpostavite, kaj novega podpišete, se dogovorite. Lahko si ogledate nove poslovne prostore, morda razmislite o selitvi. Po 7. pa te ideje spravite v predal. Ste imeli v načrtu sanacijo svojega telesa? To idejo opustite v času obeh mrkov, torej 2. in 16.! Najboljši čas za take podvige je čas po 17., ko bo luna padajoča. Dnevi do 23. prepovedujejo posege na stopalih, mehuru, potem pa do 27. pustite na miru glavo, grlo, ščitnico in reproduktivne organe. V delo se boste spet zakopali po 16. Uspehe pa lahko pričakujete z zamikom. Pomanjkanja ljubezni nimate, saj ste eni redkih senčnikov in se lahko zaljubite kadar hočete.

astro.roza@gmail.com
041 696 809

istrian bistro

& TAPAS BAR

Sodobna istrska kuhinja
v barvitih grižljajih

 facebook.com/istriantapas

 instagram.com/istrianbistro